

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра обліку і аудиту

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЗАПАСІВ
СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ : ВІТЧИЗНЯНА
ПРАКТИКА І МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.

Шимро Іван Вікторович

Студент II-го курсу

Освітня програма «Міжнародний облік і оподаткування»

Ступінь вищої освіти: магістр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ
Протокол № 8 / 22 листопада 2022 року

Науковий керівник:

Пойда-Носик Ніна Никифорівна.
д.е.н., проф

Завідувач кафедри :

Бачо Роберт Йосипович
д. е. н., проф.

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 2024 року
Протокол № _____ / 2024

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота
Організація та методика обліку запасів
суб'єкта господарювання : вітчизняна
практика і міжнародний досвід.

Ступінь вищої освіти: магістр

Виконав: студент II-го курсу
Шимро І. В.

Освітня програма «Міжнародний облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Пойда-Носик Н.Н.**
д.е.н., проф

Рецензент:

Берегове 2024

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Számvitel és Auditálás Tanszék

A GAZDASÁGI ENTITÁS KÉSZLETEINEK SZÁMVITEL
SZERVEZÉSE ÉS MÓDSZERTANA: HAZAI GYAKORLAT ÉS
NEMZETKÖZI TAPASZTALAT.

Szakdolgozat

Képzési szint: mesterképzés

Készítette: Simro János

II. évfolyamos hallgató

Képzési program: Nemzetközi számvitel és adóügy

Témavezető: Prof.Dr. Pojda-Noszik Nina

Recenzens:

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ І: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВ.	19
1.1 Значення і завдання обліку запасів підприємства	19
1.2 Класифікація запасів для цілей обліку	25
1.3 Нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів.....	30
Висновки до розділу 1	36
РОЗДІЛ ІІ: ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ	
.....	39
2.1. Організація обліку виробничих запасів на підприємстві	39
2.2. Методичні підходи до відображення виробничих запасів в бухгалтерському обліку	47
2.3. Інвентаризація виробничих запасів і відображення її результатів в обліку	54
Висновки до розділу 2.....	66
РОЗДІЛ ІІІ: МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ	
НАЦІОНАЛЬНИХ І МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ	
ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ.....	69
3.1. Порядок відображення інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності вітчизняних підприємств.....	69
3.2. Особливості обліку виробничих запасів у зарубіжних країнах	76
3.3. Проблемні питання гармонізації національних і міжнародних стандартів щодо обліку запасів	83
Висновки до розділу 3.....	88
ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	102
ДОДАТКИ	106

Tartalom

BEVEZETÉS.....	7
I. FEJEZET: A VÁLLALKOZÁSOK KÉSZLETKÉSZLETÉNEK	
ELMÉLETI ALAPJAI	19
1.1 A társasági készletek értéke és elszámolásának feladata	19
1.2 A készletek számviteli célú osztályozása	25
1.3 A készletnyilvántartás normatív és jogi szabályozása	30
Az 1. szakasz következtetései.....	36
II. FEJEZET: A	GYÁRTÁSI
KÉSZLETÉNEK KÖNYVVEZETÉSE II.....	39
2.1. Termelési készletek elszámolásának megszervezése a vállalkozásnál	39
2.2. A termelési készletek számviteli megjelenítésének módszertani megközelítései.....	47
2.3. Termelési készletek leltározása és eredményeinek megjelenítése a könyvelésben.....	54
A 2. szakasz következtetései.....	66
III. FEJEZET: A TERMELÉSI KÉSZLETEK NEMZETI ÉS	
NEMZETKÖZI ELSZÁMÍTÁSÁNAK NEMZETKÖZI GYAKORLATA ÉS	
HARMONIZÁCIÓJA III	69
3.1. A termelési készletekre vonatkozó információk megjelenítésének eljárása a hazai vállalkozások pénzügyi kimutatásaiban	69
3.2. A készletnyilvántartás sajátosságai külföldön	76
3.3. A készletnyilvántartásra vonatkozó nemzeti és nemzetközi szabványok harmonizációjának problémás kérdései	83
A 3. szakasz következtetései.....	88
KÖVETKEZTETÉSEK	90
IRODALOM.....	102
ALKALMAZÁSOK.....	106

Contents

INTRODUCTION.....	7
CHAPTER I: THEORETICAL BASICS OF ACCOUNTING OF INVENTORIES OF ENTERPRISES.	19
1.1 The value and task of accounting for the company's stocks	19
1.2 Classification of stocks for accounting purposes.....	25
1.3 Normative and legal regulation of inventory accounting.....	30
Conclusions to section 1	36
SECTION II: ACCOUNTING OF MANUFACTURING INVENTORIES OF	
.....	39
2.1. Organization of accounting of production stocks at the enterprise.....	39
2.2. Methodical approaches to the display of production stocks in accounting .	47
2.3. Inventory of production stocks and display of its results in accounting	54
Conclusions to section 2	66
CHAPTER III: INTERNATIONAL PRACTICE AND HARMONIZATION OF NATIONAL AND INTERNATIONAL STANDARDS OF ACCOUNTING FOR PRODUCTION INVENTORIES	69
3.1. The procedure for displaying information about production stocks in the financial statements of domestic enterprises	69
3.2. Peculiarities of inventory accounting in foreign countries.....	76
3.3. Problematic issues of harmonization of national and international standards regarding inventory accounting	83
Conclusions to section 3	88
CONCLUSIONS	90
REFERENCES.....	102
APPLICATIONS	106

ВСТУП

Актуальність обраної теми. Запаси є важливою складовою управління активами підприємства та відіграють суттєву роль у функціонуванні суб'єкта господарювання. До їх числа належать сировина, матеріали, готова продукція, та інші ресурси, які необхідні для забезпечення неперервності виробничих процесів і задоволення потреб клієнтів. Ефективний облік запасів є головним завданням для забезпечення стабільності й рентабельності підприємства, а також для відповідності законодавчим вимогам та міжнародним стандартам фінансового обліку.

Основні питання, що порушуються у дослідженні, включають аналіз основ бухгалтерського обліку запасів, методики організації обліку на підприємствах, а також особливості обліку в різних країнах та питання гармонізації національних та міжнародних стандартів. Робота також акцентує увагу на впровадженні сучасних технологій, розробці ефективних методів контролю за запасами та визначенні їхньої вартості. Наукова новизна роботи полягає у систематизації та аналізі різноманітних підходів до обліку запасів, з огляду на вітчизняний досвід та міжнародну практику. Практичне значення отриманих результатів полягає у їх користі для практиків у сфері обліку, фінансів та управління, а також для влади та регуляторів, визначаючих правила та стандарти обліку запасів.

Облік запасів є значущим інструментом фінансового управління підприємства, адже він впливає на фінансову стійкість, планування, управління, визначення собівартості продукції та оптимізацію оподаткування. Задачами обліку запасів є забезпечення точності та об'єктивності інформації, контроль за рухом запасів, оцінка їхньої вартості, врахування впливу інфляції та оцінка ефективності управління. Адекватний облік запасів дозволяє підприємствам приймати обґрунтовані рішення та досягати фінансової стабільності.

Враховуючи постійні зміни у світовій економіці, облік запасів стає ще більш актуальним. Глобалізація та зростаюча конкуренція вимагають від

підприємств вдосконалення своїх методів обліку та управління запасами. Сучасні виклики вимагають адаптації підприємств до змінних умов ринку, що робить необхідним розробку більш гнучких та ефективних методів обліку.

Особливість цієї магістерської роботи полягає в тому, що вона зосереджується на інтеграції теоретичних знань та практичного досвіду в області обліку запасів. Вона спрямована на вивчення вітчизняних підходів та їх порівняння з міжнародними стандартами, що дозволяє оцінити поточний стан справ та виділити напрями для подальшого вдосконалення.

Дослідження також має значення в контексті розвитку цифрових технологій у сфері обліку. Використання автоматизованих систем обліку та інноваційних ІТ-рішень може суттєво підвищити ефективність управління запасами, знизити витрати та підвищити прозорість процесів в підприємствах.

Крім того, актуальність теми посилюється зростаючим інтересом до екологічно сталого управління запасами. Сучасні тенденції в бізнесі та споживчих перевагах вказують на необхідність врахування екологічних аспектів в управлінні запасами, що зумовлює потребу в розробці нових підходів до обліку та аналізу запасів.

Таким чином, дослідження, представлене у магістерській роботі, є важливим для розуміння сучасних викликів у сфері обліку запасів, розробки ефективних стратегій управління ними та інтеграції з міжнародними практиками. Це дослідження сприятиме підвищенню рівня професіоналізму у сфері обліку та фінансового управління, а також забезпечить важливий внесок у теорію та практику бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. Останні роки свідчать про активний інтерес як у вітчизняних, так і в міжнародних дослідженнях у сфері обліку запасів. Постійні зміни в умовах глобалізації та конкуренції вимагають вдосконалення підходів до обліку та управління запасами.

Облік і аналіз виробничих запасів досліджували такі науковці, як Ф.Ф. Бутинець [6], С.Ф. Голов [8], З.В. Задорожний, [18], В.А. Дерій[15], Я.Д. Крупка [24], , С.Г. Михалевич [28], Л.В. Нападовська, [33], В.М. Панасюк,

[37], А.В. Череп [53] та ін. Попри вагомі успіхи згаданих вчених, деякі аспекти організації та методології обліку та аналізу виробничих запасів, з огляду на внутрішній та міжнародний досвід, залишаються відкритими для подальших досліджень..

Мета дослідження. Метою даної кваліфікаційної роботи є дослідження організації та методики обліку запасів суб'єкта господарювання в контексті вітчизняного досвіду та міжнародної практики.

Для досягнення мети в роботі ставилися наступні **завдання**:

- дослідити значення і завдання бухгалтерського обліку запасів підприємства;
- дослідити підходи до класифікації запасів для цілей обліку;
- розглянути нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів;
- дослідити організаційні та методичні аспекти обліку виробничих запасів на [REDACTED];
- розкрити порядок відображення інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності вітчизняних підприємств;
- розкрити особливості обліку запасів у зарубіжних країнах;
- розглянути проблемні питання гармонізації національних і міжнародних стандартів щодо обліку запасів.

Об'єктом дослідження є організація та методика обліку запасів суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є практичний досвід та теоретичні аспекти обліку запасів на підприємствах, а також їхній вплив на фінансовий стан та управління бізнесом.

Методи дослідження. У роботі використовуються різні методи дослідження для досягнення поставлених цілей та виконання завдань у рамках дослідження були використані різноманітні методи, включаючи діалектичний метод пізнання, принципи економічної теорії, а також ряд загальних наукових та спеціалізованих підходів. Серед них - методи теоретичного узагальнення,

історичного аналізу, аналітичного та синтетичного підходів, узагальнення, моделювання, формалізації, індуктивного та дедуктивного міркування, порівняльного аналізу та графічних методів. Інформаційну основу дослідження склали законодавчі та нормативні документи України, міжнародні стандарти з бухгалтерського обліку виробничих запасів, наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів у сфері обліку та аналізу виробничих запасів, інформація з Інтернету, а також практичні дані з базового підприємства.

Наукова новизна отриманих результатів. Науковою новизною даної роботи є вдосконалення теоретичних підходів до організації та методології обліку й аналізу виробничих запасів, при цьому враховуючи як вітчизняного досвіду та міжнародної практики, а саме на базі досліджуваного підприємства встановлено критерії для класифікації виробничих запасів, включаючи їх функціональне призначення та розроблено методичні підходи до обліку виробничих запасів на основі зарубіжного досвіду.

Практичне значення результатів дослідження. Отримані результати можуть бути корисними для практиків у сфері обліку, фінансів та управління, а також для влади та регуляторів, які визначають правила та стандарти обліку запасів. Вони сприятимуть удосконаленню систем обліку та виробничих процесів на підприємствах, покращенню прийняття управлінських рішень та підвищенню конкурентоспроможності.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох головних розділів, висновків, списку використаних джерел додатків та анотації. Головні розділи розглядають теоретичні та практичні аспекти обліку запасів у вітчизняному та міжнародному контекстах, а також їхній вплив на фінансовий стан підприємства.

BEVEZETÉS

A választott téma relevanciája. A készletek a vállalati vagyonkezelés fontos elemei, és jelentős szerepet játszanak a gazdasági egység működésében. Ide tartoznak a nyersanyagok, anyagok, késztermékek és egyéb erőforrások, amelyek a gyártási folyamatok folyamatosságának biztosításához és a vevők igényeinek kielégítéséhez szükségesek. A hatékony készletnyilvántartás a fő feladat a vállalkozás stabilitásának és jövedelmezőségének biztosítására, valamint a jogszabályi előírásoknak és a nemzetközi pénzügyi számviteli szabványoknak való megfelelésre.

A tanulmányban felvetett főbb kérdések között szerepel a készletnyilvántartás alapjainak, a vállalkozások számvitelszervezési módszereinek elemzése, valamint a különböző országok számvitelének sajátosságai, valamint a nemzeti és nemzetközi szabványok harmonizációjának kérdése. A munka hangsúlyt fektet a modern technológiák bevezetésére, a készletellenőrzés hatékony módszereinek kidolgozására és értékmeghatározására is. A munka tudományos újdonsága a hazai tapasztalatok és a nemzetközi gyakorlat figyelembevételével a készletnyilvántartás különféle megközelítéseinek rendszerezésében és elemzésében rejlik. A kapott eredmények gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy a számviteli, pénzügyi és gazdálkodási területen dolgozó szakemberek, valamint a készletnyilvántartás szabályait és standardjait meghatározó hatóságok és szabályozó hatóságok számára hasznosak.

A készletnyilvántartás a vállalat pénzügyi irányításának fontos eszköze, mert befolyásolja a pénzügyi stabilitást, a tervezést, a gazdálkodást, az előállítási költség meghatározását és az adózás optimalizálását. A készletnyilvántartás feladatai az információk pontosságának és objektivitásának biztosítása, a készletek mozgásának ellenőrzése, értékbecslése, az infláció hatásának figyelembevétele és a gazdálkodás eredményességének értékelése. A megfelelő készletnyilvántartás lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy megalapozott döntéseket hozzanak és pénzügyi stabilitást érjenek el.

Tekintettel a világgazdaság állandó változásaira, a készletnyilvántartás még aktuálisabbá válik. A globalizáció és a növekvő verseny megköveteli a vállalkozásoktól, hogy javítsák számviteli és készletgazdálkodási módszereiket. A modern kihívások megkövetelik a vállalkozásoktól a változó piaci feltételekhez való alkalmazkodást, ami szükségessé teszi a rugalmasabb és hatékonyabb számviteli módszerek kidolgozását.

A szakdolgozat különlegessége, hogy a készletnyilvántartás területén szerzett elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok integrálására fókuszál. Célja a hazai megközelítések tanulmányozása és a nemzetközi standardokkal való összehasonlítása, amely lehetővé teszi a jelenlegi állapot felmérését és a további fejlesztési irányok meghatározását.

A tanulmány a számvitel területén a digitális technológiák fejlődésével összefüggésben is releváns. Az automatizált könyvelési rendszerek és az innovatív informatikai megoldások alkalmazása jelentősen növelheti a készletgazdálkodás hatékonyságát, csökkentheti a költségeket és növelheti a folyamatok átláthatóságát a vállalkozásoknál.

Emellett a téma aktualitását növeli a természetvédelmi szempontból fenntartható gazdálkodás iránti növekvő érdeklődés. Az üzleti és fogyasztói preferenciák modern trendjei azt jelzik, hogy a készletgazdálkodás során figyelembe kell venni a környezeti szempontokat, ami új megközelítések kidolgozását teszi szükségessé a készletnyilvántartás és -elemzés terén.

Így a mesterdolgozatban bemutatott kutatások fontosak a készletnyilvántartás területén felmerülő modern kihívások megértéséhez, hatékony stratégiák kidolgozásához ezek kezelésére és a nemzetközi gyakorlatba való integrálására. Ez a kutatás hozzájárul a professzionalizmus szintjének emeléséhez a számvitel és a pénzügyi menedzsment területén, valamint fontos hozzájárulást ad a számvitel elméletéhez és gyakorlatához.

Friss publikációk és kutatások elemzése. Az elmúlt évek aktív érdeklődést mutatnak mind a hazai, mind a nemzetközi kutatások iránt a készletnyilvántartás

területén. A globalizáció és a verseny körülményeinek állandó változása megköveteli a számviteli és készletgazdálkodási megközelítések fejlesztését.

A termelési készletek elszámolását és elemzését olyan tudósok tanulmányozták, mint F.F. Butynets [6], S.F. Holov [8], Z.V. Zadorozhnyi [18], V.A. Deriy [15], Y.D. Krupka [24], S.G. Mykhalevych [28], L.V. Napadovska [33], V.M. Panasiuk [37], A.V. Cherep [53] és mások.

Az említett tudósok jelentős sikerei ellenére a termelési készletek elszámolásának és elemzésének megszervezésének, módszertanának egyes vonatkozásai – tekintettel a hazai és nemzetközi tapasztalatokra – további kutatások előtt állnak.

A tanulmány célja. Jelen minősítő munka célja egy gazdálkodó szervezet készletnyilvántartásának szervezetének és módszereinek tanulmányozása a hazai tapasztalatok és a nemzetközi gyakorlat összefüggésében.

A kutatás feladatai közé tartozik a társasági készletek számvitelének alapjainak elméleti elemzése, a társasági készletnyilvántartás értelmének, feladatainak elemzése, a készletek számviteli célú besorolása, a készletek számviteli célú besorolása, szabályozási és jogi szabályozása. elemeztem a termelési készletek elszámolását, tanulmányt készítettek a [redacted]-nél a termelési készletek elszámolásának megszervezéséről, elemezte a világ országaiban a készletnyilvántartás sajátosságait, valamint megvizsgálta a készletekre vonatkozó nemzeti és nemzetközi szabványok harmonizációjának problémás kérdéseit.

könyvelés

A kutatás tárgya a gazdálkodó szervezet készleteinek szervezete és elszámolási módja van.

A kutatás tárgya vannak gyakorlati tapasztalatok és elméleti szempontok a vállalkozásoknál a készletnyilvántartásról, illetve ezek hatásáról a pénzügyi helyzetre és az üzletvezetésre.

Kutatási módszerek. A munkában különböző kutatási módszereket alkalmaznak a kitűzött célok és feladatok elérése érdekében A kutatás keretében különféle módszereket alkalmaztak, köztük a dialektikus megismerési módszert, a

gazdaságtudományi alapelveket, valamint számos általános tudományos és speciális megközelítések. Ide tartoznak az elméleti általánosítás módszerei, a történeti elemzés, az analitikai és szintetikus megközelítések, az általánosítás, a modellezés, a formalizálás, az induktív és deduktív érvelés, az összehasonlító elemzés és a grafikus módszerek. A tanulmány információs alapját Ukrajna törvényi és szabályozási dokumentumai, a termelési készletek elszámolására vonatkozó nemzetközi szabványok, hazai és külföldi szerzők tudományos munkái a termelési készletek elszámolása és elemzése terén, valamint az internetről származó információk alkották. mint gyakorlati adat az alapvállalkozástól.

A kutatás újdonsága a készletek könyvelésének és elemzésének szervezésével és módszertanával kapcsolatos elméleti keretek bővítésében rejlik. Ez a fejlesztés mind a hazai, mind a nemzetközi gyakorlatot figyelembe veszi. Konkrétan a tanulmány kritériumokat állít fel a termelési készletek osztályozására, figyelembe véve azok funkcionális célját, és módszertani megközelítéseket alkalmaz a termelési készletek elszámolásához külföldi tapasztalatok alapján, egy vizsgált vállalkozásra támaszkodva.

A kutatási eredmények gyakorlati jelentősége. A kapott eredmények hasznosak lehetnek a számviteli, pénzügyi és gazdálkodási szakemberek, valamint a készletnyilvántartás szabályait és standardjait meghatározó hatóságok és szabályozó hatóságok számára. Hozzájárulnak a számviteli rendszerek és a termelési folyamatok javításához a vállalkozásoknál, javítják a vezetői döntéshozatalt és növelik a versenyképességet.

A minősítő munka felépítése. A minősítő munka bevezetőből, három fő részből, következtetésekből, a felhasznált források felsorolásából és mellékletekből áll. A főbb részek a készletelszámolás elméleti és gyakorlati vonatkozásait vizsgálják hazai és nemzetközi kontextusban, valamint ezek hatását a vállalkozás pénzügyi helyzetére.

INTRODUCTION

Relevance of the chosen topic. Inventories are an important component of enterprise asset management and play a significant role in the functioning of a business entity. They include raw materials, materials, finished products, and other resources that are necessary to ensure the continuity of production processes and meet the needs of customers. Effective inventory accounting is the main task for ensuring the stability and profitability of the enterprise, as well as for compliance with legal requirements and international financial accounting standards.

The main issues raised in the study include the analysis of the basics of inventory accounting, methods of organization of accounting at enterprises, as well as the peculiarities of accounting in different countries and the issue of harmonization of national and international standards. The work also emphasizes the introduction of modern technologies, the development of effective methods of inventory control and determining their value. The scientific novelty of the work consists in the systematization and analysis of various approaches to stock accounting, taking into account domestic experience and international practice. The practical significance of the obtained results lies in their benefit to practitioners in the field of accounting, finance and management, as well as to authorities and regulators determining the rules and standards of inventory accounting.

Inventory accounting is an important tool of the company's financial management, because it affects financial stability, planning, management, determining the cost of production and optimizing taxation. The tasks of stock accounting are to ensure the accuracy and objectivity of information, control over the movement of stocks, estimate their value, take into account the impact of inflation and evaluate the effectiveness of management. Adequate inventory accounting allows businesses to make informed decisions and achieve financial stability.

Given the constant changes in the world economy, inventory accounting becomes even more relevant. Globalization and growing competition require

enterprises to improve their accounting and inventory management methods. Modern challenges require enterprises to adapt to changing market conditions, which makes it necessary to develop more flexible and effective accounting methods.

The specialty of this master's thesis is that it focuses on the integration of theoretical knowledge and practical experience in the field of inventory accounting. It is aimed at the study of domestic approaches and their comparison with international standards, which allows assessing the current state of affairs and identifying directions for further improvement.

The study is also relevant in the context of the development of digital technologies in the field of accounting. The use of automated accounting systems and innovative IT solutions can significantly increase the efficiency of inventory management, reduce costs and increase the transparency of processes in enterprises.

In addition, the topicality of the topic is enhanced by the growing interest in environmentally sustainable management of reserves. Modern trends in business and consumer preferences indicate the need to take into account environmental aspects in inventory management, which necessitates the development of new approaches to inventory accounting and analysis.

Thus, the research presented in the master's thesis is important for understanding modern challenges in the field of inventory accounting, developing effective strategies for their management and integration with international practices. This research will contribute to increasing the level of professionalism in the field of accounting and financial management, and will also provide an important contribution to the theory and practice of accounting.

Analysis of recent publications and research. Recent years show an active interest in both domestic and international research in the field of inventory accounting. Constant changes in the conditions of globalization and competition require improvement of approaches to accounting and inventory management.

Accounting and analysis of production stocks have been studied by such scholars as F.F. Butynets [6], S.F. Holov [8], Z.V. Zadorozhnyi [18], V.A. Deriy

[15], Y.D. Krupka [24], S.G. Mykhalevych [28], L.V. Napadovska [33], V.M. Panasiuk [37], A.V. Cherep [53], and others. Despite the significant successes of the mentioned scientists, some aspects of the organization and methodology of accounting and analysis of production stocks, in view of domestic and international experience, remain open for further research.

The aim of the study. The purpose of this qualification work is to study the organization and methods of inventory accounting of a business entity in the context of domestic experience and international practice.

The tasks of the research include a theoretical analysis of the basics of the accounting of the company's stocks, an analysis of the meaning and tasks of the company's stock accounting, the classification of stocks for accounting purposes was considered, the regulatory and legal regulation of the accounting of production stocks was analyzed, a study of the organization of the accounting of production stocks at [redacted] was conducted. analyzed features of stock accounting in the countries of the world, and considered problematic issues of harmonization of national and international standards regarding stock accounting

The object of research there is an organization and method of accounting for the business entity's stocks.

The subject of research there is practical experience and theoretical aspects of inventory accounting at enterprises, as well as their impact on financial condition and business management.

Research methods. In the work, various research methods are used to achieve the set goals and tasks. In the framework of the research, various methods were used, including the dialectical method of cognition, the principles of economic theory, as well as a number of general scientific and specialized approaches. Among them are methods of theoretical generalization, historical analysis, analytical and synthetic approaches, generalization, modeling, formalization, inductive and deductive reasoning, comparative analysis, and graphical methods. The informational basis of the study was made up of legislative and regulatory documents of Ukraine, international standards for accounting of production stocks, scientific works of

domestic and foreign authors in the field of accounting and analysis of production stocks, information from the Internet, as well as practical data from the base enterprise.

Scientific novelty of the obtained results. The novelty of this research lies in enhancing theoretical frameworks related to the organization and methodology of accounting and analysis of inventories. This improvement considers both domestic and international practices. Specifically, the study establishes criteria for the classification of production stocks, considering their functional purpose, and adopts methodological approaches to accounting for production stocks based on foreign experiences, using an investigated enterprise as the foundation.

Practical significance of research results. The results obtained can be useful for accounting, finance and management practitioners, as well as for authorities and regulators who define rules and standards for inventory accounting. They will help improve accounting systems and production processes at enterprises, improve management decision-making, and increase competitiveness.

The structure of the qualification work. The qualification work consists of an introduction, three main sections, conclusions, a list of used sources and appendices. The main sections consider the theoretical and practical aspects of inventory accounting in domestic and international contexts, as well as their impact on the financial condition of the enterprise.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Значення і завдання обліку запасів підприємства

Виробничі запаси є необхідною складовою практичної діяльності більшості підприємств. Ці запаси є основними ресурсами, які використовуються на підприємствах для виробництва товарів, виконання робіт або надання послуг. Вони є необоротними матеріальними активами, які використовуються виробничими підрозділами протягом тривалого періоду.

Методологія обліку виробничих запасів та інших необоротних матеріальних активів, а також вимоги до розкриття інформації про них у фінансовій звітності, визначається відповідними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, наприклад, положенням НП(С)БО 9 «Запаси». Ці нормативні документи визначають порядок обліку, оцінки та відображення виробничих запасів у бухгалтерській звітності, надаючи чіткі методичні вказівки для забезпечення коректного відображення їхньої ролі в фінансовому звіті підприємства.

Запаси є однією з ключових складових активів підприємства, і їх облік відіграє важливу роль у фінансовому управлінні та прийнятті стратегічних рішень. Запаси містить сировину, матеріали, напівфабрикати, готову продукцію та інші ресурси, які необхідні для ведення виробництва і задоволення потреб клієнтів. З огляду на їхню величину та вартість, облік запасів є обов'язковим елементом фінансової звітності підприємства і вимагає дотримання відповідних стандартів та правил.

На сьогоднішній день в працях вітчизняних авторів наявна значна кількість підходів до трактування поняття запасів, тому вважаємо за доцільне розглянути їх в табл 1.1.

Трактування поняття «запаси» в працях науковців

№ з/п	Автор	Визначення
1	Васильченко О.М. [7]	Запаси — це матеріальні цінності, що належать підприємству і призначені для подальшого використання в виробництві, реалізації товарів чи надання послуг.
2	Петренко І.В. [29]	Запаси представляють собою активи, які утримуються на підприємстві з метою подальшого використання або продажу та включають в себе сировину, напівфабрикати, готову продукцію та інші складові.
3	Кучеренко В. Р. [21]	Під запасами слід розуміти об'єкти, що перебувають у власності підприємства, призначені для реалізації, виробництва або використання в процесі виробництва.
4	Гончаренко Л.П. [10]	Запаси — це різні види матеріальних цінностей, що зберігаються підприємством для подальшого використання чи реалізації, включаючи товари, матеріали та незавершене виробництво.
5	Шевченко Н.О. [45]	Поняття «запаси» охоплює різноманітні об'єкти, такі як сировина, матеріали, готова продукція, які належать підприємству та використовуються в його господарській діяльності.
6	Кравченко В.М. [8]	Запаси — це накопичені ресурси підприємства, що включають в себе матеріали, товари на складі, а також готову продукцію, готову до передачі споживачеві.
7	Денисенко С.І. [3]	Під запасами розуміються матеріальні цінності, які зберігаються для подальшого використання в процесі виробництва або для задоволення потреб споживачів..
8	Тимченко Л.М. [28]	Запаси — це активи підприємства, які включають в себе товари на складі, напівфабрикати та інші матеріальні цінності, що використовуються у господарській діяльності.
9	Осадчук Г.П. . [24]	Поняття «запаси» визначається як матеріальні ресурси, які знаходяться в утриманні підприємства і підлягають використанню чи реалізації.
10	Мельник І.В. [5]	Запаси — це матеріальні активи, що мають вартість і зберігаються для підтримання нормального ходу виробництва та задоволення потреб споживачів.

Аналіз визначень терміну «запаси» у табл.1.1 вказує на те, що науковці зазвичай акцентують увагу на трактуванні запасів як активів, які утримуються на підприємстві з метою подальшого використання або продажу, і включають в себе сировину, напівфабрикати, готову продукцію та інші складові.

Оцінка вартості запасів є важливим завданням для підприємств, оскільки вона суттєво впливає на достовірність їхньої фінансової звітності. Оцінка запасів базується на фактичних витратах, понесених на їх придбання, або на їх вартості на момент використання у виробничих процесах.

Управління запасами займає ключові позиції у забезпеченні ефективного функціонування підприємства, охоплює методи оцінки, обліку, зберігання та оптимізації запасів.

Основні ознаки запасів, які були виокремлені під час дослідження, охоплюють їх типи (сировина, напівфабрикати, готова продукція), методи оцінки, обліку та управління.

Таблиця 1.2

Критерії групування поняття «Запаси»

№ з/п	Автор	ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ЗАПАСИ				
		Матеріальні ресурси	Засоби праці	Товари	Продаж	Використання у виробництві
1.	Васильченко О.М.	+	+	-	-	+
2.	Петренко І.В.	+	+	-	+	+
3.	Кучеренко В. Р.	+	+	+	+	+
4.	Гончаренко Л.П.	+	+	+	-	+
5.	Шевченко Н.О.	+	+	+	+	-
6.	Кравченко В.М.	+	+	+	+	+
7.	Денисенко С.І.	+	+	+	-	-
8.	Тимченко Л.М.	+	+	+	-	+
9.	Осадчук Г.П.	+	+	+	+	+
10.	Мельник І.В.	+	+	+	+	+

**Складено автором на основі дослідження праць науковців [1-6, 8, 10, 45, 28]*

Враховуючи вищевикладене та проаналізувавши підходи різних авторів, вважаємо за доцільне для цілей дослідження уточнити поняття «виробничі запаси» - це категорія матеріальних ресурсів, яка включає в себе різноманітні засоби праці, товари та інші активи, які утримуються на підприємстві для подальшого використання у виробництві або продажу. Ці запаси є ключовим елементом виробничого процесу, а їх ефективне управління та використання має значний вплив на продуктивність та рентабельність бізнесу. Виробничі запаси можуть включати сировину, напівфабрикати, комплектуючі, інструменти та інше обладнання, необхідне для виробництва товарів та надання послуг.

Поняття «виробничі запаси» викликає багато дискусій і в науковій літературі немає однозначного визначення. В національних стандартах бухгалтерського обліку (НП(С)БО) України, зокрема НП(С)БО 9 «Запаси» це поняття не надається. Замість цього, НП(С)БО 9 визначає «запаси» як активи, які утримуються для подальшого продажу, перебувають у процесі виробництва для продажу або споживаються в ході виробничого процесу [28].

У США, запасами вважають активи, призначені для продажу протягом одного звичайного ділового циклу або для використання протягом одного виробничого циклу. У німецьких нормативних документах термін «запаси» не наводиться, але вони розглядаються як предмети, призначені для короткострокового використання або перепродажу [34, с. 272].

Щодо виробничих запасів, то в науковій літературі існують різні підходи до їх трактування. Деякі дослідники, наприклад, О.П. Ощепков, визначають виробничі запаси як лише ті матеріальні цінності (сировину, матеріали, тару, напівфабрикати тощо), які безпосередньо використовуються для виробництва продукції [33, с. 73]. Але це визначення може бути звуженим, оскільки воно не враховує виробничі запаси, які утримуються для продажу.

Отже, існує різне розуміння поняття «виробничі запаси», і його трактування може варіюватися в різних стандартах бухгалтерського обліку та національних нормативних документах.

Облік запасів є важливою складовою фінансового обліку підприємства і має значення для різних аспектів його діяльності [7]:

1. *Фінансова стійкість*: Запаси є значною частиною активів підприємства, тому їхній облік впливає на фінансовий стан компанії. Це дозволяє керівництву контролювати рух коштів та забезпечувати фінансову стійкість, уникнувши надмірної заборгованості на запасах. Правильний облік допомагає уникнути фінансових труднощів та надмірної залежності від кредитів і позик.

2. *Планування та управління*: Облік запасів допомагає підприємству планувати свою діяльність та керувати виробництвом. Знання кількості та

вартості наявних запасів дозволяє уникати дефіциту або надмірності товарів, оптимізувати закупівлі й виробництво. Це допомагає знижувати витрати та забезпечує ефективну роботу підприємства.

3. *Визначення собівартості продукції*: Облік запасів необхідний для визначення собівартості виробленої продукції чи наданих послуг. Знання точної собівартості дозволяє підприємству встановлювати ціну продажу та прибутковість продукції. Це є важливим для конкурентоспроможності підприємства на ринку.

4. *Оптимізація оподаткування*: Облік запасів впливає на розрахунок податків, зокрема податку на прибуток. Вартість запасів може враховуватися при розрахунках оподаткування, зменшуючи податкове навантаження. Це може призводити до зменшення податкових витрат і підвищення прибутку.

5. *Забезпечення потреб виробництва та обслуговування клієнтів*: Облік запасів допомагає підприємству вчасно реагувати на зміни в попиті на продукцію і вчасно забезпечувати виробництво та обслуговування клієнтів. Недостатність запасів може призвести до втрати клієнтів, тоді як надмірність запасів може заборонити капітал, який міг би бути використаний ефективніше в інших сферах бізнесу.

У підсумку, облік запасів відіграє важливу роль у фінансовому управлінні та стратегічному плануванні підприємства. Він допомагає забезпечити фінансову стійкість, оптимізувати виробництво, визначити собівартість і прибутковість продукції, а також зменшити податкове навантаження.

Завдання обліку запасів містить ряд важливих функцій та завдань, які спрямовані на ефективний контроль, планування та управління запасами. Основні завдання обліку запасів включають [36]:

1. *Забезпечення точності та об'єктивності інформації*: Головним завданням обліку запасів є забезпечення точності та достовірності фінансової звітності підприємства. Облік повинен бути об'єктивним і відображати

реальний стан справ. Всі операції зі запасами повинні бути документально підтверджені та відповідати принципам бухгалтерського обліку.

2. *Контроль за рухом та оборотом запасів:* Підприємство повинно вести облік руху запасів від їхньої закупівлі до реалізації. Це дозволяє вчасно виявляти можливі втрати, крадіжки чи неправомірне використання запасів. Контроль за рухом запасів також допомагає уникати надмірності або дефіциту товарів на складах.

3. *Визначення вартості запасів:* Облік дозволяє визначити собівартість запасів, що містить витрати на закупівлю, зберігання та переробку товарів. Це важливо для правильного розрахунку валової прибутковості продукції та ефективного управління витратами.

4. *Оцінка ефективності управління запасами:* Завдяки обліку можна аналізувати, як ефективно підприємство управляє запасами. Наприклад, визначити оборотність запасів (скільки часу займають запаси на складі), їхню рентабельність та вплив на фінансові показники підприємства.

5. *Врахування впливу інфляції:* Облік запасів передбачає корекцію їхньої вартості під впливом інфляції, щоб забезпечити об'єктивне відображення фінансової звітності. Це означає, що вартість запасів може змінюватися з часом відповідно до змін в рівні цін на ринку.

Загальна мета обліку запасів — забезпечити підприємство необхідними запасами для безперебійного виробництва та обслуговування клієнтів, зберегти їхню вартість та максимізувати прибуток. Для досягнення цієї мети необхідно ефективно виконувати всі завдання обліку запасів.

Облік запасів є важливим інструментом фінансового управління підприємства. Значенням цього обліку є забезпечення фінансової стійкості, планування та управління, визначення собівартості продукції та оптимізація оподаткування. Завданням обліку запасів є забезпечення точності й об'єктивності інформації, контроль за рухом запасів, визначення їхньої вартості, оцінка ефективності управління та врахування впливу інфляції.

Відповідний облік запасів допомагає підприємствам приймати обґрунтовані рішення та досягати фінансової стабільності.

1.2 Класифікація запасів для цілей обліку

Швидкоплинність та динаміка господарських процесів, а також зростаюча конкуренція на ринку, вимагають від підприємств максимально ефективного використання ресурсів. Запаси виступають важливою складовою активів підприємства, і їх правильне управління має велике значення. Запаси включаються у баланс підприємства і є необхідною частиною процесу виробництва і продажу.

Запаси підприємства - це не тільки важлива частина його активів, але й ключовий елемент, що впливає на операційну діяльність та фінансову стабільність. Вони включають різноманітні товари та матеріали, необхідні для виробництва, продажу чи надання послуг. Розуміння особливостей запасів, їхнього класифікування та обліку є вирішальним для ефективного управління ресурсами підприємства. Головними особливостями, які відрізняють запаси від інших видів активів та складають основу принципів їх використання й обліку, є [12]:

1. **Очікуваний строк використання.** Однією з головних відмінностей є очікуваний строк використання. Для запасів, цей період зазвичай не перевищує одного року або операційного циклу. Це відповідає визначенню оборотних активів, до яких вони належать. У порівнянні, необоротні активи, такі як основні засоби або нематеріальні активи, мають очікуваний строк використання більше одного року.

2. Друга важлива відмінність - **мета утримання запасів**. Зазвичай, запаси утримуються для подальшого продажу, обробки в процесі виробництва, або споживання. Це контрастує з іншими оборотними активами, такими як дебіторська заборгованість чи фінансові інструменти, які можуть мати схожі терміни використання, але відрізняються за призначенням.

3. **Матеріальність та спосіб використання** є третім аспектом. Більшість запасів мають фізичну форму і змінюють її у процесі використання, наприклад, сировина перетворюється на готову продукцію. Винятком можуть бути цифрові продукти у ІТ-секторі, які теж вважаються запасами, якщо вони створені для продажу.

4. Інший важливий аспект – це **уцінка запасів**. Запаси можуть втрачати свою первісну якість і вартість через пошкодження, застарівання чи втрату споживчих характеристик. У таких випадках підприємство має право уцінити запаси та відобразити це як збиток. Це відрізняє запаси від інших видів активів, які можуть мати інші причини та методи уцінки [12].

Основним нормативним документом, який регулює облік запасів, є НП(С)БО 9 «Запаси». Згідно з цим стандартом, запаси поділяються на групи для цілей бухгалтерського обліку таким чином (рис.1.2, табл.1.3):

Складові запасів згідно з НП(С)БО9 «Запаси»

- Сировина, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб, основні допоміжні матеріали.
- Незавершене виробництво у вигляді не закінчених обробкою і складанням деталей, вузлів, виробів та незакінчених технологічних процесів.
- Готова продукція, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом.
- Товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу;
- Малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року
- Поточні біологічні активи, якщо вони підлягають оцінці, а також сільськогосподарська продукція і продукція лісового господарства після її первісного визнання.

Рис. 1.2 Структура запасів згідно НП(С)БО 9 «Запаси» [41]

Групування запасів за НП(С)БО 9 «Запаси»

№ з/п	Ознаки групування	Вид запасів готова продукція товари
1	Призначення для реалізація в умовах звичайної діяльності	готова продукція, товари
2	Знаходяться в процесі виробництва з метою виробництва	незавершене виробництво, напівфабрикати, брак у виробництві
3	Призначені для споживання при виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг, а також управління підприємством	матеріали, МШП

Складено на основі джерела [35]

Як видно з рис. 1.2 та табл.1.3, у НП(С)БО 9 «Запаси» відображаються укрупнені складові запасів. На нашу думку, підприємству необхідно визначити, як саме буде проводитись оцінка запасів, потрібно вибрати найоптимальніший метод, який буде використовуватись, за для нормальної роботи підприємства. Тож на рис. 1.3 ми можемо побачити за якими методами можна оцінювати вартість запасів.

Рис.1.3 Види оцінки запасів [7]

Ця класифікація допомагає підприємствам краще організувати й контролювати свої запаси, ефективно планувати їх закупівлю та використання виробничих ресурсів. Коректний облік запасів є ключовим елементом фінансового управління та забезпечує збалансований і стабільне функціонування підприємства на ринку [41].

Відомі вчені та дослідники зазначають, що класифікація запасів не має чіткої єдності серед науковців, і в деяких випадках відбувається перетинання класифікаційних ознак та одиниць. Отже, доцільно комплексно систематизувати класифікацію відповідно до розроблених науковцями ознак та таких, що є у використанні підприємств.

За класифікаційними ознаками, запаси на підприємстві можуть бути розділені на наступні види (табл.1.4).

Таблиця 1.4

Класифікація запасів та характеристика їх основних видів*

<i>Класифікаційна ознака</i>	<i>Вид запасів</i>	<i>Характеристика</i>
За напрямками використання	Виробничі	Запаси, які підлягають подальшій 1 переробці на підприємстві
	Товарні	Запаси, які призначені для подальшого перепродажу, при цьому підприємство не вносить суттєвих змін у їх фізичну форму, вони є готовими виробами вже при закупівлі у постачальника
За призначенням і причинами утворення	Постійні	Запаси, які дають змогу забезпечити безперервність виробничого процесу між двома постачаннями
	Сезонні	Запаси, що утворюються при сезонному виробництві продукції чи сезонному транспортуванні
За місцем перебування	Складські	Запаси, що знаходяться на складах підприємства
	У виробництві	Запаси, що перебувають у процесі обробки
	В дорозі	Запаси, не перебувають у власності підприємства і ще не отримані замовником, а знаходяться в дорозі
За відповідністю нормативній кількості	Нормативні	Запаси, які є в наявності й відповідають потребам необхідним для забезпечення 4 безперебійної роботи підприємства
	Понаднормативні	Запаси, які є більшими за їх нормативну кількість

<i>Класифікаційна ознака</i>	<i>Вид запасів</i>	<i>Характеристика</i>
За наявністю на початок і кінець звітного періоду	Початкові	Кількість запасів на початок звітного періоду
	Кінцеві	Кількість запасів на кінець звітного періоду
За походженням	Первинні	Запаси, які отримало підприємство ззовні від інших підприємств і не підлягли обробці на даному підприємстві
	Вторинні	Матеріали і вироби, що після первинного використання можуть застосовуватись вдруге на підприємстві (відходи виробництва)
За обсягом	Вільні	Запаси, які є у надлишку на підприємстві
	Обмеженні	Запаси, що перебувають в обмеженій кількості на підприємстві
За сферою використання	У сфері виробництва	Запаси, що перебувають у процесі виробництва(виробничі запаси, незавершене виробництво)
	У сфері обігу	Запаси, які у сфері обігу (готова продукція, товари)
	У невиробничій сфері	Запаси, що не використовуються у виробництві
За метою формування	Поточні	Запаси, забезпечують безперервність використання матеріальних ресурсів у виробничому процесі, а також можливість безперервної реалізації готової продукції підприємствами-виробниками й організаціями торгівлі в період між постачаннями.

**Дані наведено із джерела [11]*

Ця класифікація запасів спрямована на забезпечення виконання основних завдань в галузі обліку та контролю виробничих запасів, які включають в себе: раціональне визначення одиниці обліку для запасів та створення каталогу і цінника; організацію управління запасами на складі; точне визначення початкової вартості запасів; визначення умов для переоцінки запасів на дату балансу та визначення методів їх оцінки при їх списанні; розкриття інформації про запаси в примітках до фінансової звітності.

Балансові запаси – це запаси, які відображаються на балансі підприємства і підлягають обліку на балансових рахунках. До цієї категорії включаються наступні види запасів:

Класифікація запасів у НП(С)БО 9

№	Виробничі запаси «20»	
1	201	Сировина та матеріали
2	202	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби
3	203	Паливо
4	204	Тара, тарні матеріали
5	205	Будівельні матеріали
6	206	Матеріали передані в переробку
7	207	Запасні частини
8	208	Матеріали сільськогосподарського призначення
9	209	Інші матеріали

Данні наведені з [17]

Облік матеріально-технічних запасів на підприємствах є складним і багатогранним процесом. Важливо, що у законодавстві існує велика кількість документів, які регулюють як вести бухгалтерський облік цих запасів та як правильно відображати цю інформацію у фінансовій звітності. З дослідження законодавчих актів, що стосуються бухгалтерського обліку виробничих запасів у спиртовій промисловості, зрозуміло, що методологія бухгалтерського обліку запасів згідно з міжнародними та національними стандартами є майже ідентичною. Однак, для повного узгодження цих стандартів, потрібно уточнити певні аспекти деталізації інформації у фінансових звітах. Існуюче законодавство вже регулює більшість аспектів бухгалтерського обліку матеріально-технічних запасів, але деякі питання, які виникають на практиці (наприклад, облік тари, безоплатно отриманих запасів, які не використовуються), все ще залишаються невирішеними.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів

Основним завданням нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні є встановлення єдиної системи правил для всіх суб'єктів господарювання. Це регулювання має гарантувати:

Дотримання єдиних правил ведення бухгалтерського обліку, що забезпечують та захищають інтереси користувачів облікової інформації.

Вірогідність та повноту інформації для задоволення потреб користувачів. Зазначене нормативно-правове регулювання визначає організаційні та методичні аспекти ведення бухгалтерського обліку в розрізі об'єктів обліку.

Отже, нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку має за мету забезпечити доступ до фінансової інформації для всіх зацікавлених сторін та встановити єдині правила ведення обліку для підприємств. Урахування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та європейських норм допоможе Україні гармонізувати свою систему бухгалтерського обліку з європейськими стандартами, що сприятиме подальшій інтеграції у світовий економічний простір.

Основним законом, який регулює сферу бухгалтерського обліку в Україні, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей закон встановлює правові засади регулювання, організацію та ведення бухгалтерського обліку, а також формування фінансової звітності в Україні. Він поширює свою дію на всіх юридичних осіб в Україні, незалежно від їх форми власності та організаційно-правової форми, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та складати фінансову звітність. Закон також охоплює операції з виконання державних та місцевих бюджетів і складання фінансової звітності щодо виконання бюджетів з урахуванням бюджетного законодавства [36].

У багатьох інших країнах світу також існують відповідні закони та правові акти, які регулюють бухгалтерський облік. Наприклад, у Великобританії, це закон про діяльність компаній, у Німеччині та Франції — податкове законодавство. В США стандарти та концепції фінансового обліку (US GAAP) розробляються недержавними органами, і для більшості суб'єктів

господарювання вони не є обов'язковими, але вважаються найбільш якісними у світі.

В Україні створено Методологічну раду бухгалтерського обліку, яка прийняла програму реформування системи бухгалтерського обліку з використанням міжнародних стандартів. Це дозволило сформувати більш сучасну та гнучку систему нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку, яка враховує ринкові умови господарювання [41].

Загалом, нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні та інших країнах має на меті забезпечити якість та вірогідність фінансової інформації, а також встановити єдиною систему правил для всіх суб'єктів господарювання.

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (МСБО) 2 «Запаси» визначає підходи до обліку запасів і має на меті встановлення суми собівартості, яка повинна визнаватися як актив та переноситися на майбутні періоди до моменту визнання відповідних доходів. Цей стандарт містить рекомендації щодо розрахунку собівартості та подальшого визнання витрат, включаючи будь-яке часткове списання до чистої вартості реалізації. В ньому також надаються рекомендації щодо формул для визначення собівартості.

МСБО 2 «Запаси» застосовується до всіх видів запасів, за винятком фінансових інструментів, незавершеного виробництва за будівельними контрактами та біологічних активів, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю. Цей стандарт не застосовується до оцінки запасів, утримуваних, наприклад, виробниками продукції сільськогосподарського та лісового господарства після збору врожаю або брокерами товарної біржі [30].

МСБО 2 містить 42 статті, які детально розкривають різні аспекти обліку запасів, такі як визначення, оцінка собівартості, витрати на придбання та переробку, інші витрати, формули собівартості, чиста вартість реалізації, визнання витрат, розкриття інформації та інші. МСБО 2 надає детальні настанови для практичного використання при обліку запасів відповідно до міжнародними стандартами бухгалтерського обліку [39].

НП(С)БО 9 «Запаси» є головним стандартом вітчизняного бухгалтерського обліку, який визначає методологічні засади формування і обліку інформації щодо запасів на підприємствах України. Цей стандарт відображає важливі аспекти обліку запасів та вимоги до їх розкриття у фінансовій звітності. Варто зазначити, що хоча він має певні обмеження та відмінності від міжнародних стандартів, він є обов'язковим для всіх підприємств та організацій, крім бюджетних установ та суб'єктів господарювання, які складають фінансову звітність за міжнародними стандартами [42].

НП(С)БО 9 «Запаси» містить ряд розділів, які розкривають загальні положення, визнання та первісну оцінку запасів, оцінку вибуття запасів, розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності, а також містить приклади розподілу транспортно заготівельних витрат.

У додаток до НП(С)БО 9, також інші національні стандарти, такі як ННП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та НП(С)БО 16 «Витрати», грають важливу роль у формуванні інформації про запаси та витрати на них у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємств. Ці стандарти визначають загальні принципи та методологію обліку та розкриття фінансової інформації і використовуються разом з НП(С)БО 9 для створення комплексної системи бухгалтерського обліку та звітності, яка відповідає національним вимогам та стандартам бухгалтерського обліку в Україні [42].

Узагальнена характеристика нормативно-правових актів наведена у табл.1.6.

Таблиця 1.6

Нормативно-правові акти та їх характеристика

Нормативно-правовий акт	Характеристика
Податковий кодекс України [39]	Встановлює особливості визнання та оцінки виробничих запасів при їх надходженні та використанні
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [19]	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, в т.ч. щодо виробничих запасів, порядок оформлення первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку,

Нормативно-правовий акт	Характеристика
	обов'язки підприємств в проведенні інвентаризації, зокрема в частині відображення залишків виробничих запасів на дату складання балансу
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 "Запаси" [39]	Встановлює особливості визнання та оцінки виробничих запасів при їх надходженні та використанні для підприємств України, які використовують міжнародні стандарти для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності
Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [41]	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів, в тому числі при формуванні інформації про виробничі запаси
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" [40]	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про виробничі запаси, регулює їх порядок оцінки і обліку на підприємстві та розкриття інформації в фінансовій звітності, регулює порядок здійснення операцій, пов'язаних із рухом виробничих запасів
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" [44]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства (в тому числі витрати виробничих запасів) та її розкриття в фінансовій звітності
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [39]	Визначає основні рахунки та субрахунки для систематизації інформації про виробничі запаси, а також регулює порядок їх використання при здійсненні операцій з ними
Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [41]	Визначає порядок проведення інвентаризації активів (в тому числі виробничих запасів) і зобов'язань та оформлення її результатів
Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [43]	Визначає порядок формування облікової політики підприємства, в тому числі й щодо виробничих запасів
Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів [44]	Визначає перелік та форми типових первинних документів, які можуть використовуватися підприємствами при обліку виробничих запасів, а також зазначає порядок їх заповнення з урахуванням обов'язкових реквізитів, що висуваються до документів
Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей [36]	Визначає механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, в тому числі виробничих запасів
Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей [39]	Регулює порядок проведення дооцінки залишків матеріальних цінностей, в тому числі виробничих запасів
Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) [19]	Визначають єдині підходи до формування собівартості продукції (робіт, послуг) і визначення фінансових результатів на підприємствах з урахуванням норм Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

Нормативно-правові акти є основним інструментом правової регуляції в Україні. Вони представляють собою офіційні документи, які встановлюють, змінюють або скасовують правила права і мають обов'язковий характер. Нормативно-правові акти видаються державними органами, такими як парламент, уряд, місцеві органи влади, та іншими уповноваженими на це організаціями. Вони можуть включати закони, укази, розпорядження, постанови, правила та інструкції, які регулюють різні аспекти суспільного життя.

Метою нормативно-правових актів є забезпечення правової визначеності, справедливості та порядку в суспільстві. Вони відіграють ключову роль у формуванні правової бази для функціонування держави та її інститутів, встановленні правил для громадян та організацій, а також у визначенні прав і обов'язків осіб.

Дискусійні питання, пов'язані з нормативно-правовими актами в Україні, часто стосуються їх відповідності міжнародним стандартам, ефективності в регулюванні соціальних відносин, прозорості процесу їх прийняття та виконання, а також потенційних конфліктів між різними рівнями законодавства. Існують також питання щодо захисту прав меншин, забезпечення гендерної рівності, боротьби з корупцією та інші важливі аспекти, які потребують уваги при розробці та застосуванні нормативно-правових актів.

На основі дослідження нормативно-правових актів, що регулюють бухгалтерський облік виробничих запасів спиртової промисловості, можна визначити п'ять рівнів нормативно-правового забезпечення обліку виробничих запасів:

1. *Документи міжнародного рівня.* На міжнародному рівні використовуються Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), зокрема МСБО 2 «Запаси», який містить рекомендації щодо обліку виробничих запасів.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон встановлює загальні принципи бухгалтерського обліку, включаючи облік виробничих запасів. Він обов'язковий до виконання всіма вітчизняними підприємствами й організаціями.

3. НП(С)БО 9 «Запаси» (Положення про бухгалтерський облік виробничих запасів) [42]. Цей стандарт встановлює особливості визнання та оцінки виробничих запасів вітчизняними підприємствами. Він також є обов'язковим для всіх підприємств, крім бюджетних установ та суб'єктів господарювання, які складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності.

4. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» і НП(С)БО 16 «Витрати». Ці стандарти містять загальні принципи та методи обліку витрат, включаючи витрати на виробничі запаси.

5. *Документи п'ятого рівня.* Документи цього рівня формуються безпосередньо на підприємстві й визначають конкретні методи та процедури обліку виробничих запасів. Це містить положення про облікову політику, які визначають методи оцінки запасів, періодичність інвентаризації, інші питання, пов'язані з обліком запасів.

Важливо враховувати, що всі ці рівні нормативно-правового забезпечення повинні бути взаємо-сумісними, і документи п'ятого рівня не можуть суперечити документам вищого рівня, таким як законам та стандартам бухгалтерського обліку.

Висновки до розділу 1

Аналіз теоретичних основ бухгалтерського обліку запасів підприємств дійсно допомагає зрозуміти важливість та сутність цього аспекту фінансової діяльності підприємств. Основні висновки з аналізу можуть бути такими:

Облік запасів є ключовим елементом фінансового управління підприємством. Це допомагає підприємству точно та об'єктивно відображати свою фінансову стану та контролювати рух та використання запасів.

Головні завдання включають забезпечення точності та об'єктивності фінансової звітності, контроль руху запасів, визначення їхньої вартості, оцінку ефективності управління запасами та врахування інфляції.

Класифікація запасів залежно від їх призначення на виробничі запаси та товари для продажу є важливою для ефективного обліку. Вона допомагає правильно відображати фінансовий стан підприємства.

Дотримання національних та міжнародних стандартів обліку є критично важливим, оскільки це забезпечує однорідність обліку та порівняльність фінансової звітності різних підприємств. Відповідність стандартам забезпечує високий ступінь довіри від інвесторів та стейкхолдерів.

Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку запасів містить ряд законів, положень та стандартів, які регулюють правила та процедури обліку запасів на підприємстві.

Основні елементи нормативно-правового забезпечення в цій області включають:

1. Податковий кодекс України містить норми, які стосуються обліку та оподаткування запасів, зокрема, визначення вартості запасів та порядку їх списання.
2. Міністерство фінансів України видає методичні рекомендації щодо обліку запасів, які допомагають підприємствам відповідати стандартам обліку та фінансової звітності.
3. Деякі підприємства, зокрема, публічні акціонерні товариства, можуть застосовувати МСФЗ/IFRS, які містять вимоги до обліку та звітування про запаси.
4. Кабінет Міністрів може приймати постанови, які стосуються обліку та оподаткування запасів на підприємствах.

5. Кожне підприємство може мати свої внутрішні положення та інструкції, які регулюють процедури обліку запасів.

6. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Це положення визначає вимоги до первинної документації та документування операцій з обліку запасів.

7. Податкова та бухгалтерська звітність: Підприємства повинні подавати звітність про свою фінансову діяльність, включаючи інформацію про запаси, відповідно до вимог податкового та бухгалтерського законодавства.

Це нормативно-правове забезпечення визначає правила та стандарти для обліку запасів на підприємствах та допомагає забезпечити їх відповідність вимогам законодавства та фінансової звітності.

Теоретичні основи бухгалтерського обліку запасів надають підприємствам необхідний фундамент для належного обліку, що є важливим для фінансової стійкості та оптимізації виробничої діяльності.

Узагальнюючи, аналіз теоретичних основ бухгалтерського обліку запасів свідчить про їхню важливість для фінансової діяльності підприємств і підкреслює необхідність відповідності стандартам та правильної класифікації. Це сприяє точному та об'єктивному відображенню фінансового стану та забезпечує довіру від інвесторів та стейкхолдерів.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організація обліку виробничих запасів на підприємстві.

Товариство з обмеженою відповідальністю [] - це сучасна транспортно-експедиційна компанія, яка була заснована у 2000 році і займається перевезенням різного роду вантажів. Основним видом діяльності при створенні компанії була організація перевезення вантажів залізничним транспортом. У 2001 році компанія [] уклала прямий договір з «Укрзалізницею».

З листопада 2006 року [] надає послуги з перевезення вантажів власним автомобільним транспортом, маючи у своєму розпорядженні 18 сучасних автопоїздів.

Транспортно-експедиційна компанія []
Основні реквізити товариства наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Реквізити []

Найменування:	[]
Адреса:	[]
Телефон:	[]
Ідентифікаційний код юридичної особи	[]
Сайт:	[]
Індивідуальний податковий номер	[]
Розмір статутного капіталу	5 296 340,00 грн
Види діяльності КВЕД:	• 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля • 47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах • 49.41 Вантажний автомобільний транспорт • 52.10 Складське господарство • 52.24 Транспортне оброблення вантажів

*Дані сформовано на підставі інформації з Додатку О

Підприємство почало діяти з 2000 року. Від самого початку підприємство активно себе зарекомендувало, як один із найкращих транспортно-експедиційна компанія, яка перевозила вантажі в різні Європейські країни такі як: Угорщина, Словенія, Румунія, Італія, Польща, Чехія, а також у країни СНД. На сьогоднішній час компанія завершила свою співпрацю з деякими країнами на планеті Земля, через агресивні та терористичні дії стосовно нашої Країни. Тож наразі [] співпрацює лише з європейськими країнами, а також займається вантажоперевезеннями у межах країни.

У своїй діяльності підприємство керується обліковою політикою (А), який складається з 15 розділів та містить:

- Правовий статус, зміст та обсяг правоздатності товариства;
- Найменування, вид товариства;
- Мета, цілі, предмет діяльності товариства;
- Майно, формування фондів, прибуток та збиток товариства;
- Порядок вступу до товариства та виходу з нього, відчуження та перехід часток;
- Органи управління та контролю товариства;
- Склад, компетенція вищого органу товариства;
- Виконавчий орган товариства;
- Контроль за діяльністю виконавчого органу товариства;
- Компетенція та повноваження трудового колективу і його виборних органів;
- Облік, звітність товариства;
- Обов'язкова документація товариства;
- Порядок ліквідації та реорганізації товариства;
- Порядок підписання установчих документів (статуту);
- Прикінцеві положення.

Підприємство є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установі банків, печатку зі своєю назвою, кутовий штамп, бланки, товарний знак та інші реквізити.

Підприємство працює на принципах повного господарського розрахунку, самофінансування і самоврядування.

У своїй діяльності [] займає гідну сходинку і має ряд конкурентоспроможних переваг, що дозволяють посилювати присутність на ринку, постійно поповнюючи чисельність замовлення транспортно-експедиційних послуг на який попит особливо високий.

Однією з основних, метою діяльності підприємства, є надання послуг, з метою отримання прибутку.

Довгостроковою метою підприємства є розширення території в інших країнах, залучення додаткового кваліфікованого персоналу. Це дозволить [] вийти на новий рівень обслуговування, приймати більше замовлень що своєю чергою дозволить отримувати більший прибуток.

Майно підприємства складають його основні фонди й оборотні кошти, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в його незалежному балансі й належить йому по праву власності або повного господарського володіння, користування і розпорядження.

Розрахунок вартості наданих послуг ведеться відповідно до чинного законодавства. У своїй діяльності підприємство спирається на Конституцію України, Цивільний та Господарський Кодекси України, низки Законів України, що стосуються підприємницької діяльності та приватної власності.

Загальна чисельність працівників на підприємстві становить 30 особи.

Серед них Директор, Головний бухгалтер, бухгалтер, адміністратор, охоронець, водії тощо.

Принципи ведення бухгалтерського обліку є загальноприйнятими, запозиченими з міжнародних стандартів фінансової звітності та визначені в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Безумовно ці принципи впливають й на організацію обліку, оскільки облік на

підприємстві повинен бути побудований таким чином, щоб облікова і звітна інформація відповідала встановленим принципам: обачність, повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історична (фактична) собівартість, єдиний грошовий вимірник, періодичність.

При здійсненні своєї діяльності бухгалтерія аналізованого підприємства керується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», нормативними актами, що регулюють методику ведення бухгалтерського обліку в Україні (Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, кодекси, закони і т.д.), Наказом про облікову політику підприємства, Положенням про бухгалтерію та Статутом підприємства (додаток Б).

Таблиця 2.2

Основні фінансово-економічні показники діяльності

за 2021-2022рр.

Показники	2021р.	2022р	Абс.відхил., тис.грн	Відносне відхилення, %
Власний капітал, тис. грн. (ф.№1 , ряд. 1495), на кінець	444,6	4046,4	+3601,6	810,12
Активи, тис. грн.	19872,2	18804,4	-1067,8	-5,37
Основні засоби тис. грн.(ф.№ 1, ряд. 1010)	19406,9	18341,6	-1065,3	-5,49
Поточні активи тис. грн.(ф.№ 1, ряд. 1195)	15684,5	18515,7	+2831,2	18,05
Поточні зобов'язання тис. грн.(ф.№1 , ряд. 1695)	31372,4	39192,1	+7819,7	24,93
Довгострокові зобов'язання тис. грн.(ф.№ 1, ряд. 1595)	3739,7	2174,4	-1565,3	-41,86

* Джерело: сформовано на основі даних Додатку_Б

З цього аналізу видно, що компанія значно збільшила свій власний капітал у 2022 році, але водночас активи та основні засоби зменшилися. Збільшення поточних активів та поточних зобов'язань свідчать про зростання оборотності компанії, але і збільшення ризику зобов'язань. Довгострокові зобов'язання значно скоротилися, що може вказувати на стратегічні зміни в управлінні фінансовими ресурсами. Ці дані свідчать про те, що компанія

витратила більше грошей на свою діяльність, ніж заробила від неї, що може створювати фінансові труднощі та потребує уваги і корекції у фінансовому управлінні.

Таблиця 2.3

Основні показники балансу підприємства за 2021-2022 рр.

Показники	На початок періоду (2021)	На кінець періоду (2022)	Відхилення (2021-2022)
Власний капітал (рядок 1495)	1003.3	1058.0	54.7
Загальна сума активів	1033.3	2207.9	1174.6
Основні засоби (рядок 1010)	995.0	2109.4	1114.4
Поточні активи (рядок 1195)	38.3	98.5	60.2
Поточні зобов'язання (рядок 1695)	30.0	1149.9	1119.9

** Дані сформовано на основі додатку Б*

Аналізуючи дані таблиці 2.2, видно, що показники власного капіталу підприємства протягом 2021-2022 років виявляють таку динаміку:

1) значне зростання загальної суми активів (на 1174.6 тис. грн.), яке може бути обумовлене придбанням нових основних засобів, реінвестуванням прибутку, або збільшенням поточних активів. Особливу увагу варто звернути на суттєве збільшення основних засобів (1114.4 тис. грн.), що може вказувати на інвестиції в обладнання, нерухомість або інші довгострокові активи. Варто підкреслити, що інвестиції в основні засоби часто спрямовані на розширення виробничих потужностей або покращення ефективності, що може позитивно вплинути на довгострокову рентабельність.

2) незначне збільшення власного капіталу (на 54.7 тис. грн, або 5,4%.) може бути результатом нерозподіленого прибутку, що збільшився за звітний період, або додаткових внесків засновників. Збільшення власного капіталу свідчить про фінансову стабільність і може підвищити довіру інвесторів та кредиторів.

3) значне збільшення поточних зобов'язань (на 1119.9 тис. грн.) може бути пов'язано зі збільшенням кредиторської заборгованості, наприклад, через зростання обсягу закупівель або відтермінування платежів. Зростання поточних зобов'язань може вказувати на потенційні проблеми з ліквідністю та потребу в рефінансуванні або реструктуризації боргів.

Запаси на підприємстві відіграють життєво важливу роль у його діяльності. Для наочності, розглянемо приклад [] яке займається вантажо-перевезенням.

Таблиця 2.4

**Господарські операції з придбання запасів на []
[] за період від 19.09.2023 р.**

№	Опис операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Сума, грн
1	Придбання бензину (без ПДВ)	203	631	8,333.33
2	Нарахування ПДВ на придбаний бензин	644	631	1,666.67

** Дані сформовано на основі додатку В.*

Це одна зі стандартних операцій на підприємстві яка проводиться майже щодня, оскільки підприємство займається вантажо-перевезенням, і для нормальної його роботи потрібно закуповувати такі запаси як бензин, та різні комплектуючі для автомобіля. В наступній таблиці (табл.2.5), ми відображаємо, як відбувається закупівля та відображення в бухгалтерському обліку на прикладі закупівлі палива для автомобіля.

Облік розрахунків із покупцями та замовниками на []
[] відображений у табл. 2.5.

На підприємстві [] ведеться облік запасів як аналітичний, так і синтетичний. Аналітичний облік виконується з використанням номенклатурних номерів, які встановлені установою. Для цього використовуються такі реєстри та документи:

Оборотна відомість (ф. 3 – 11): Цей реєстр використовується для перевірки вірогідності записів в обліку запасів. Він дозволяє вести деталізований облік всіх операцій, пов'язаних із запасами.

Господарські операції з придбання активів на

Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
1. Перераховано кошти постачальнику за смарткартку	371	311	7443,00
2. Відображено податковий кредит із ПДВ в сумі попередньої оплати	641	644	1240,00
3. Оприбутковано смарткартку	22	631	6203,00
4. Списано раніше відображену суму податкового кредиту з ПДВ	644	631	1240,00
5. Здійснено залік заборгованостей	631	371	7443,00
6. Нараховано компенсувальні податкові зобов'язання з ПДВ	22	641	6,00
7. Перераховано постачальнику кошти за пальне	371	311	7443,00
8. Відображено податковий кредит із ПДВ в сумі попередньої оплати	641	644	1240,00
9. Відображено придбання пального	203.5	631	7443,00
10. Списано раніше відображену суму податкового кредиту з ПДВ	644	631	1240,00

* Дані сформовано на основі додатку Є

Взірець оборотно-сальдової відомості по рахунку 203 в системі бухгалтерського обліку наведено у додатку Е.

Головна книга: У цей журнал записуються дані про надходження запасів на підприємство на підставі меморіальних ордерів. Головна книга допомагає підтвердити обороти та стан рахунків запасів на підприємстві.

Для оформлення операцій з надходження і вибуття запасів використовуються наступні документи:

Акт про приймання матеріалів: Цей акт складається у двох примірниках. Один залишається на складі, а інший віддається в бухгалтерію. В акті фіксуються всі деталі щодо приймання матеріалів, включаючи їхню кількість, якість, ціну тощо.

Прибутковий ордер (ф. М – 4): При оприбуткуванні запасів складається прибутковий ордер. Він створюється в єдиному примірнику на кожний документ, шляхом проставлення штампа підприємства на накладних.

Накладна вимога на відпуск (ф. М – 14): Ця накладна використовується при відпуску запасів. В ній фіксуються всі деталі видачі запасів, включаючи інформацію про отримувача та умови відпуску.

Акт списання: Акт списання використовується при списанні запасів. В ньому фіксуються причини списання, кількість списаних запасів та інші необхідні деталі.

Накладна (вимога): Ці документи використовуються при видачі запасів стороннім організаціям. Вони містять інформацію про адресата, вид та кількість видачі запасів.

Ці документи та реєстри допомагають підприємству точно відстежувати рух запасів, виконувати їхній облік та забезпечувати вірогідність фінансової інформації. Організація обліку виробничих запасів є важливою складовою успішної діяльності підприємства і дозволяє оптимізувати витрати та забезпечити якість продукції.

На облікові ціни використовуються для оцінки запасів. Ці ціни відображаються у веденні аналітичного обліку руху та наявності матеріалів у розрізі однорідних груп. Це означає, що підприємство визначає вартість матеріалів на підставі даних зі складського обліку та бухгалтерії, і ці дані повинні збігатися.

Порівняння облікових записів зі складськими відомостями та бухгалтерськими записами дозволяє виявити будь-які розбіжності. Якщо за якоюсь групою облікові дані про залишки не збігаються, то бухгалтерія проводить перевірку та виявляє можливі помилки. Цей підхід до обліку допомагає забезпечити вірогідність та точність фінансової інформації.

Для автоматизації обліку запасів на підприємстві використовується програмний продукт «ISpro». Ця програма спрощує роботу бухгалтерів, допомагаючи їм створювати зведені документи та складати відомості

автоматично. Автоматизація процесу обліку дозволяє підприємству більш ефективно вести облік запасів та зменшує ризик виникнення помилок.

У підсумку, на облік запасів є важливою складовою фінансової діяльності. Використання облікових цін, порівняння даних зі складським обліком та використання програмного продукту для автоматизації сприяють ефективному та точному обліку запасів на підприємстві.

2.2. Методичні підходи до відображення виробничих запасів в бухгалтерському обліку.

Для ефективної роботи будь-якого підприємства критично важливим є наявність не тільки основних засобів, але й виробничих запасів, які є життєво необхідними для його стабільного функціонування. Виробничі запаси слугують ключовим елементом у діяльності підприємства, сприяючи зростанню його економічного потенціалу та покращенню майнового стану. Ефективне управління та використання цих запасів є вирішальним фактором для досягнення успіху в господарській діяльності, оскільки вони забезпечують безперервність виробничих процесів та допомагають підприємству швидко реагувати на зміни ринкових умов.

Для ефективного використання виробничих запасів на підприємстві, необхідно впровадити систему їх обліку, яка б відповідала сучасним управлінським стандартам. В рамках бухгалтерського обліку, ключове значення має методика оцінки виробничих запасів, яка повинна бути спрямована на забезпечення принципу точності та об'єктивності у складанні фінансових звітів підприємства. Така система обліку дозволяє не тільки відслідковувати наявність та потоки виробничих запасів, але й ефективно управляти ними, що сприяє оптимізації виробничих витрат та підвищенню загальної ефективності підприємства.

Оцінка запасів на підприємстві дійсно важлива і має великий вплив на фінансові результати та фінансове становище підприємства. Міжнародні та національні стандарти обліку встановлюють методологічну основу для ведення обліку та оцінки запасів. Основні положення щодо оцінки запасів в МСБО 2 «Запаси» та НП(С)БО 9 «Запаси» включають [42]:

1. Визначення запасів: Запаси визнаються як активи, які утримуються для подальшого продажу, перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

2. Класифікація запасів: Запаси класифікуються на кілька основних категорій, включаючи товари, виробничі запаси, виробничі допоміжні матеріали, матеріали, незавершене виробництво та готову продукцію. Наприклад, незавершене виробництво вважається запасами в процесі виробництва.

3. Оцінка запасів: Оцінка запасів може проводитися за декількома методами, включаючи середньозважену вартість, першовартість або ринкову вартість, залежно від методу, який вибере підприємство. Оцінка повинна відображати дійсну вартість запасів на момент оцінки.

4. Обов'язкова перевірка на відрахування амортизації: Згідно зі стандартами, запаси мають бути оцінені з урахуванням відрахувань на амортизацію, якщо це є необхідним з погляду їхнього фізичного стану та корисного терміну служби.

5. Порівняння з ринковою вартістю: У деяких випадках, запаси можуть бути оцінені за ринковою вартістю, якщо вона нижча за вартість, зафіксовану в бухгалтерському обліку. Такий підхід застосовується, коли ринкова вартість менша за вартість придбання або виробництва запасів. Грамотна оцінка запасів є важливою для забезпечення відповідності фінансової звітності стандартам та для допомоги у прийнятті рішень щодо управління запасами на підприємстві. Оцінка виробничих запасів є критично важливою для бухгалтерського обліку і визначення собівартості продукції. Сучасні умови

господарювання, коли ціни на виробничі матеріали постійно змінюються, роблять оцінку запасів ще більш важливою. Нижче розглянемо деякі методи оцінки виробничих запасів і їх можливе використання на підприємствах.

6. Оцінка за фактичними витратами: У більшості країн, включаючи Україну, запаси оцінюються на основі фактичних витрат на їх придбання на момент отримання або використання запасів під час виробництва. Цей метод є найбільш традиційним і застосовується на практиці. Вартість запасів у бухгалтерському обліку відображається на основі реальних витрат, які були понесені на їх придбання або виробництво.

Основні методи оцінки запасів, які застосовуються у господарській практиці, представлено на рис.2.1. Розглянемо їх детальніше.

Рис. 2.1 Основні методи вибуття запасів. [21]

Метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів: Цей метод застосовується до запасів, які використовуються для спеціальних замовлень або проектів, а також до запасів, які не замінюють один одного. Він передбачає облік надходження матеріалів, їх відпуску та залишків за

конкретними партіями. Цей метод часто використовується у виробництві кораблів, літаків, виконанні індивідуальних замовлень, а також у торгівлі нерухомістю, автомобілями, коштовностями тощо.

Метод середньозваженої собівартості: Оцінка за цим методом проводиться шляхом ділення сумарної вартості залишку запасів на початок звітнього місяця та вартості одержаних у звітному місяці запасів на сумарну кількість запасів на початок звітнього місяця і одержаних у звітному місяці

Метод собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО): Він базується на припущенні, що запаси використовуються у тій послідовності, в якій вони надходили на підприємство. Запаси, що першими відпускаються у виробництво або на продаж, оцінюються за собівартістю перших за часом надходження. Це допомагає наблизити вартість запасів до поточної ринкової вартості.

Метод нормативних затрат: Цей метод включає застосування норм витрат на одиницю продукції, встановлених підприємством з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін. Застосування нормативних затрат допускається тільки тоді, коли результати такої оцінки приблизно дорівнюють фактичній собівартості запасів.

Метод ціни продажу: Використовується підприємствами роздрібною торгівлі та базується на середньому відсотку торговельної націнки товарів. Собівартість реалізованих товарів визначається як різниця між продажною вартістю реалізованих товарів і сумою торговельної націнки на них. Середній відсоток торговельної націнки визначається діленням суми залишку торговельних націнок на початок звітнього місяця та торговельних націнок у продажній вартості одержаних у звітному місяці товарів на суму продажної вартості залишку товарів на початок звітнього місяця та продажної вартості одержаних у звітному місяці товарів.

Вибір методу для оцінювання виробничих запасів підприємства визначається особливостями його діяльності, специфікою ведення бізнесу, а

також відповідністю національним стандартам і нормам у сфері бухгалтерського обліку. Важливо обрати такий метод, який найточніше відображає реальну вартість запасів та забезпечує точність і достовірність фінансових звітів підприємства.

Підприємство [] згідно облікової політики використовує метод оцінки запасів FIFO. Цей метод на нашу думку є найбільш оптимальним для даного підприємства. Він описаний у обліковій політиці (Додаток Г)

Таблиця 2.6

Господарські операції з надання транспортних послуг перевезення на

[]

№	Зміст операції	Бухгалтерські проводки		Сума грн.
1	Відображено суму доходу від реалізації транс-портних послуг	361	703	11000,00
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	703	641	1833,33
3	Отримано від замовника суму за оплату послуг	311	361	11000,00
4	Відображено витрати, пов'язані з перевезенням вантажу	23	201	3500,00

**Данні сформовано на основі додатку Г*

Розглянуті варіанти методів оцінки запасів мають свої плюси і мінуси, тому їхній вибір повинен базуватися на конкретних умовах і характеристиках діяльності конкретного підприємства. Далі представлено детальну інформацію про кожен з обговорених методів:

Оцінка за очікуваною ціною продажу: Цей метод дозволяє враховувати очікувану ціну продажу при оцінці запасів. Однак, він може призвести до завищення оцінки активів і обліку прибутку до фактичного продажу, що суперечить бухгалтерському принципу обачності, коли прибуток враховується лише після фактичного продажу товарів [10].

Оцінка за чистою вартістю реалізації (ЧВР): Цей метод враховує очікувану ціну продажу після врахування витрат на завершення виробництва та організацію продажу. Використання ЧВР може бути обґрунтованим в ситуаціях, коли ЧВР нижча за вартість придбання запасів.

Оцінка за відновлювальною вартістю: Цей метод оцінки запасів ґрунтується на вартості їх заміни поточними цінами. Він допомагає уникнути інфляційних викривлень вартості запасів, але може бути суб'єктивним і залежним від цілей оцінювання.

Оцінка за ціною придбання або виготовлення: Цей метод вважається найбільш точним і об'єктивним, оскільки використовує об'єктивні документальні дані про витрати на придбання або виготовлення запасів. Вартість запасів визначається на основі документованих витрат, що були понесені на їх придбання або виробництво.

Обираючи метод оцінки запасів, підприємство повинно враховувати свої конкретні обставини й вимоги стандартів обліку. Головна мета полягає в тому, щоб вибраний метод відображав реальну вартість запасів і дозволяв уникнути переоцінки або завищення оцінки, що могло б призвести до неточностей у фінансовій звітності підприємства.

Розбіжності в методології обліку запасів між МСФО № 2 та П(С)БО № 9 можуть створювати труднощі для підприємств, особливо тих, які мають міжнародні операції або ведуть облік за обома стандартами. Нижче надана коротка порівняльна характеристика основних відмінностей між цими стандартами обліку запасів:[22]

Кількість дозволених методів обліку вибуття запасів:

МСФО № 2 (IFRS) дозволяє використовувати методи оцінки запасів за обраною моделлю (ЧВР, перший вступив, перший вибув, амортизаційний метод ін.), а також застосовувати оцінку запасів за обіговою вартістю або собівартістю, яка не може бути вищою за обігову вартість.

П(С)БО № 9 (Українські стандарти обліку), на відміну від МСФО, обмежує кількість дозволених методів на п'ять: ЧВР, перший вступив, перший вибув, середньозважена ціна, а також ціна покупця [11].

Підстави для визначення ціни придбання:

МСФО № 2 (IFRS) дозволяє включати вартість запасів у випадках, коли вони готові для продажу та оборотні. Це означає, що вартість запасів може включати також витрати на доставку, обробку та інші пов'язані витрати.

ННП(С)БО № 9 (Українські стандарти обліку) визначає вартість запасів на підставі собівартості придбання або виготовлення, але не дозволяє включати витрати на доставку та обробку [11].

Оцінка запасів за очікуваною ціною продажу:

МСФО № 2 (IFRS) дозволяє оцінювати запаси за очікуваною ціною продажу, але з обов'язковим врахуванням витрат на завершення виробництва та організацію продажу (ЧВР).

ННП(С)БО № 9 (Українські стандарти обліку) не дозволяє оцінювати запаси за очікуваною ціною продажу без врахування витрат на завершення виробництва та організацію продажу.

Обидва стандарти створені з метою забезпечення надійного обліку запасів, але вони мають свої особливості та відмінності. Підприємства повинні обирати стандарт відповідно до своїх потреб і специфіки господарської діяльності, а також враховувати вимоги регулюючих органів та бізнес-середовища.

Характер і вид запасів: Різні види запасів можуть краще підходити для різних методів оцінки. Наприклад, товари, які зберігаються в незмінній упаковці, можуть бути оцінені за ціною придбання, тоді як перевірка незавершеного виробництва може вимагати використання інших методів.

Інфляційні чинники: Інфляція може впливати на вартість запасів, і метод оцінки повинен враховувати цей фактор. Деякі методи, як, наприклад, оцінка за ціною придбання, можуть бути більш схильними до інфляційних викривлень.

Строк зберігання і ротація запасів: Якщо запаси швидко застерігаються або мають обмежений строк зберігання, це може впливати на вибір методу оцінки.

Правила і вимоги регуляторів: Різні країни та регулятори можуть мати свої вимоги щодо методів оцінки запасів, і підприємствам необхідно дотримуватися цих правил.

Внутрішні потреби і облікові системи: Метод оцінки запасів повинен відповідати обліковим системам та потребам підприємства. Наприклад, якщо підприємство вже має встановлену систему обліку, то вибір методу повинен бути сумісним з цією системою.

Податкові наслідки: Деякі методи оцінки запасів можуть мати податкові наслідки, і їх слід враховувати при виборі.

Сезонність і циклічність: Якщо підприємство працює в галузі зі сезонністю або циклічністю, це також може вплинути на вибір методу оцінки.

Ураховуючи ці фактори і враховуючи особливості конкретної діяльності підприємства, можна знайти оптимальний метод оцінки запасів, який відповідає потребам і специфіці підприємства. Також важливо регулярно переглядати і адаптувати методи оцінки відповідно до змінних умов та ринкових факторів.

2.3. Інвентаризація виробничих запасів і відображення її результатів в обліку

Кожен матеріально відповідальний працівник або група осіб, які несуть відповідальність за збереження цінностей, зобов'язані надати підписані розписки перед початком інвентаризації. Ці розписки включаються до заголовної частини інвентаризаційного опису.

Етапи інвентаризації підприємства

Етапи	Зміст етапів
1. Підготовка	До початку проведення інвентаризації слід: ✓ перевірити справність усіх ваговимірювальних приладів, для визначення фактичної наявності активів; ✓ завершити опрацювання всіх документів щодо руху активів та сформулювати останні на момент інвентаризації реєстри прибуткових і видаткових документів або звіти про рух активів; ✓ визначити залишки на дату інвентаризації; ✓ згрупувати, розсортувати та розкласти активи за назвами, сортами, розмірами в порядку, зручному для підрахунку. Голова інвентаризаційної комісії візує всі прибуткові та видаткові документи, що додаються до реєстрів (звітів), зазначаючи «До інвентаризації на (дата)». МВО дає в інвентаризаційному описі розписки про те, що до початку інвентаризації всі прибуткові та видаткові документи на активи здано до бухгалтерії, що всі цінності, які надійшли під її відповідальність, оприбутковано, а ті, що вибули, списано.
2 Інвентаризація	У процесі інвентаризації слід: ✓ послідовно проводити її за місцями зберігання; ✓ установити наявність активів способом обов'язкового підрахунку, зважування, обміру, які проводять у порядку розміщення активів у приміщеннях, де їх зберігають; ✓ опечатувати приміщення, де інвентаризацію активів уже завершено; ✓ зберігати інвентаризаційні описи в закритому приміщенні, де проводять інвентаризацію; ✓ активи, що вибули або надійшли під час інвентаризації, заносити до окремого інвентаризаційного опису (якщо їх ще не було внесено до інвентаризаційного опису).
3. Відображення результатів	Відображення результатів інвентаризації комісією передбачає врахування таких нюансів: ✓ у процесі роботи комісії складають інвентаризаційні описи, акти інвентаризації, звіряльні відомості. Усі матеріали інвентаризації складають не менш ніж у двох екземплярах; ✓ оформлені документи потрібно передати до бухгалтерської служби, яка зобов'язана перевірити правильність унесених описів. Відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку полягає у: ✓ складанні звіряльних відомостей, у яких відображають розбіжності між даними бухобліку та інвентаризаційних описів. Звіряльні відомості складають, навіть якщо розбіжностей між даними бухобліку та фактичною наявністю активів не виявлено; відображенні виявлених розбіжностей на рахунках бухобліку.

* Джерело: складено на основі [1]

Під час проведення інвентаризації розрахунків на

інвентаризаційна комісія визначає такі пункти:

Наявність дебіторської заборгованості на підприємстві.

Реальну величину цієї заборгованості.

Додатково, комісія вживає заходів для усунення розбіжностей, які виявились щодо сум дебіторської заборгованості.

У результаті інвентаризації формується «Інвентаризаційний опис цінностей і бланків документів суворої звітності». Цей документ дозволяє систематично зафіксувати результати перевірки, визначити фактичну наявність ресурсів та їх вартість та порівняти їх з обліковими даними.

Один з примірників опису передається до бухгалтерії підприємства для подальшої обробки, а інший залишається у матеріально відповідальній особі, яка приймає цінності чи бланки документів суворої звітності на відповідальне зберігання.

Відповідно до Інструкції № 69, під час проведення інвентаризації розрахунків на підприємстві, члени робочої інвентаризаційної комісії виконують наступні кроки:[1]

Усім дебіторам підприємства передають акти звіряння про їх заборгованість, які подаються для підтвердження реальності заборгованості.

Підприємства-дебітори мають протягом десяти днів після отримання виписок підтвердити свою заборгованість або подати свої заперечення.

На бухгалтерських рахунках для розрахунків з клієнтами, замовниками та іншими дебіторами залишаються лише ті суми, які були погоджені. Якщо до завершення звітного періоду виниклі розбіжності не усунуті або залишаються без вирішення, в балансі підприємства розрахунки з дебіторами фіксуються у величинах, які відповідають записам у бухгалтерському обліку. Такі суми вважаються коректними з точки зору компанії.

Розрахунки, що стосуються взаємодій з банківськими установами, фінансовими та податковими органами, узгоджуються безпосередньо з цими інституціями. Комісія виключає можливість відображення в обліку

невирішених сум. Такий підхід дозволяє забезпечити точність обліку дебіторської заборгованості та уникнути розбіжностей у фінансових звітах компанії.

До акту інвентаризації розрахунків додається спеціальна довідка, яка стосується дебіторської заборгованості з простроченою позовною давністю. В цій довідці вказуються відповідальні особи за закінчення терміну позовної давності, а також наводяться назви та адреси дебіторів, суми, причини, дати та обставини виникнення боргу.

Ці кроки сприяють систематизації та підтвердженню дебіторської заборгованості в компанії, а також гарантують точність та відповідність облікових даних реальному стану розрахунків з дебіторами.

У випадку коли виявляється прострочена дебіторська заборгованість, термін позовної давності якої минув, така заборгованість має бути списана на витрати організації відповідно до рішення керівництва. Для фіксації результатів перевірки розрахунків з дебіторами та кредиторами, використовується спеціальний Акт інвентаризації. Цей процес дозволяє коректно відобразити в бухгалтерському обліку суми простроченої дебіторської заборгованості та її списання.

На [REDACTED], інвентаризація каси та інших фінансових активів відбувається у відповідності з Інструкцією № 69 та в терміни, встановлені керівництвом. Перед початком інвентаризації всі матеріально відповідальні особи подають підписану розписку.

Процедура інвентаризації каси на [REDACTED] включає такі етапи:

1. Перерахунок наявних грошових коштів.
 2. Перевірка наявності грошових документів, таких як квитки, путівки, марки.
 3. Перевірка цінних паперів, включаючи акції, інвестиційні сертифікати.
- Члени комісії ретельно перераховують всю готівку, перевіряючи відповідність між фактичною наявністю готівки та даними, вказаними у

касовій книзі. Невідповідності у вигляді надлишку або нестачі готівки, які не підтверджені касовими ордерами, вимагають окремого розгляду та вирішення.

Під час виявлення надлишку або нестачі готівки під час інвентаризації, члени комісії ретельно вивчають обставини їх виникнення. Надлишок готівки оприбутковується в касі, зафіксовуючи це у прибутковому касовому ордері, і зараховується в дохід підприємства. Сума нестачі стягується з винного працівника, як правило, це касир, з яким підписаний договір про повну матеріальну відповідальність.

На де ведеться автоматизована касова книга, інвентаризація каси та грошових документів також включає перевірку та оцінку роботи програмних засобів обробки касових документів, щоб переконатися в правильності та надійності фінансового обліку.

Грошові документи, такі як проїзні квитки, путівки, поштові марки та інші, також підлягають обов'язковій перевірці членами комісії. Кількість грошових документів повинна точно збігатися з обліковими даними.

Цінні папери, такі як акції та інвестиційні сертифікати, піддаються інвентаризації, перевіряються на їх наявність, правильність оформлення та реальну вартість, яка відображена в балансі підприємства. Також перевіряється повнота та своєчасність відображення в бухгалтерському обліку доходів від фінансових інвестицій.

Інвентаризація цінних паперів на проводиться окремо за емітентами з обов'язковим вказанням назви, серії, номера, номінальної та балансової вартості, а також строків погашення цих цінних паперів.

По завершенню інвентаризації грошових коштів та інших фінансових активів, комісія з інвентаризації складає Звіт про результати перевірки наявних фінансових ресурсів. Цей звіт підписується усіма членами комісії та особою, що несе матеріальну відповідальність - зазвичай, це касир. Документ формується у двох копіях: одна копія передається до бухгалтерії для подальшого аналізу, інша зберігається у відповідальній особі.

Також інвентаризаційна комісія [] займається перевіркою віднесення до витрат майбутніх періодів різних платежів, як-от авансові платежі за оренду, страхові поліси, передплати на газети та журнали. Ці витрати відображаються на бухгалтерському рахунку 39 "Витрати майбутніх періодів".

По завершенню інвентаризації витрат майбутніх періодів, комісія складає окремий Акт інвентаризації цих витрат. Цей документ формується в одному екземплярі, підписується членами комісії та також надсилається до бухгалтерії для належного врахування.

Загальний висновок полягає в тому, що в [] інвентаризація активів ведеться відповідно до діючих законодавчих та нормативних вимог, і є організованою та ефективною для досягнення цілей інвентаризації.

Проведення інвентаризації на підприємствах різних форм власності є обов'язковим заходом для забезпечення точності даних бухгалтерського обліку та звітності. Цей процес регулюється чинними нормативними актами та інструкціями. У [] інвентаризація проводиться відповідно до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Згідно з цим законом, підприємство повинно перевіряти всі свої активи та зобов'язання з метою забезпечення правильності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Частота проведення інвентаризації визначена керівником підприємства і складає один раз на рік. Виняток становлять випадки, коли інвентаризація є обов'язковою згідно з законодавством або за вимогою Ревізійної комісії або загальних зборів акціонерів.

Проведення інвентаризації активів та зобов'язань є необхідною умовою при підготовці річної фінансової звітності. Зазначено також між інвентаризаційний період, що дорівнює одному року, тобто дату початку інвентаризації призначено після 1 жовтня кожного року.

Згідно з Інструкцією №69 для [] інвентаризація будівель, споруд і нерухомих об'єктів основних фондів проводиться один раз на три роки, а для бібліотечних фондів — один раз на п'ять років. Максимальний між інвентаризаційний період для інших активів підприємства та його зобов'язань становить один рік.

Для здійснення інвентаризації на підприємстві створена постійна інвентаризаційна комісія. Склад цієї комісії затверджується керівником підприємства та включає керівників підрозділів підприємства та головного бухгалтера. Зазвичай комісію очолює керівник підприємства або його заступник.

На підприємстві [] була проведена інвентаризація, в ході якої було виявлено як недостачу, так і надлишок запасів. На підставі цього бухгалтером було зроблено наступні проводки, які відображені в таблиці. 2.7.

Таблиця 2.8

Господарські операції після проведення інвентеризації ТОВ

[] станом на вересень 2023 р.

№	Господарська операція	Сума, грн.	Дебет	Кредит
1	Фіксація недостачі пального	12000,00	949	204
2	Надлишок акумулятора до машини	9500,00	201	741
3	Недостача автомобільних шин	50000,00	949	201

** Дані сформовано на основі додатку Е*

Під час інвентаризації на підприємстві [] було виявлено недостачу і профіцит запасів. Це вимагає аналізу причин, корекції обліку, оптимізації процесів та контролю, а також розробки політики управління запасами для подальшого покращення управління запасами на

підприємстві. Постійна інвентаризаційна комісія не проводить інвентаризацію самостійно, але вона відповідає за організаційні аспекти цього процесу.

Постійна інвентаризаційна комісія здійснює ряд дій, пов'язаних із проведенням інвентаризації на підприємстві:

Інструктаж із членами робочих інвентаризаційних комісій. Комісія проводить інструктаж для учасників робочих інвентаризаційних комісій, де надається інформація про правила та процедури проведення інвентаризації.

Затвердження плану інвентаризації. Постійна комісія розробляє план проведення інвентаризації, який підлягає затвердженню керівником підприємства.

Координація роботи робочих інвентаризаційних комісій. Постійна комісія відповідає за координацію дій робочих комісій під час проведення інвентаризації.

Аналіз та підготовка результатів інвентаризації для бухгалтерського обліку та звітності.

Отже, інвентаризація активів та зобов'язань на [REDACTED] [REDACTED]. проводиться відповідно до законодавства та регулюється інструкціями, а постійна інвентаризаційна комісія грає важливу роль у координації та організації цього процесу.

Контрольні перевірки та вибіркові інвентаризації товарно-матеріальних цінностей є важливою частиною процесу інвентаризації на підприємстві. Постійна комісія відіграє ключову роль у здійсненні цих дій. Ось деякі засади та процедури, які включаються в цей процес:

Контрольні перевірки: Постійна комісія проводить контрольні перевірки, щоб переконатися у правильності проведення інвентаризації. Це може включати перевірку документів, підтверджуючих результати інвентаризації, та зіставлення їх з фактичними даними.

Вибіркові інвентаризації: Постійна комісія може вибірково перевіряти товарно-матеріальні цінності в місцях їх зберігання та обробки протягом між

інвентаризаційного періоду. Це допомагає виявити можливі нестачі або пошкодження цінностей у реальному часі.

Перевірка інвентаризаційних різниць та обґрунтування пропозицій: Комісія аналізує інвентаризаційні різниці, тобто відмінності між фактичними даними та обліковими записами, і обґрунтовує пропозиції щодо заліку пересортування товарів та матеріалів.

Розгляд письмових пояснень та фіксація результатів: Комісія розглядає письмові пояснення осіб, які були залучені до відповідальності за нестачі або пошкодження цінностей. Результати таких розглядів фіксуються.

Формування протоколу з інвентаризації: Комісія складає протокол, в якому відображається інформація про виявлені нестачі, втрати, заходи, що були прийняті для врегулювання ситуації, та висновки щодо стану інвентаризації.

Профілактична робота та засідання: Комісія також забезпечує профілактичну роботу для збереження цінностей і розглядає питання з забезпечення збереження та оптимізації обліку цінностей на своїх засіданнях.

Важливо відзначити, що діяльність постійної інвентаризаційної комісії не обмежується періодом проведення інвентаризації. Вона також виконує свої функції протягом між інвентаризаційного періоду, спрямовуючи зусилля на забезпечення правильності обліку та збереження товарно-матеріальних цінностей на підприємстві.

Для проведення інвентаризації основних засобів (рахунок 10 «Основні засоби») та інших необоротних матеріальних активів (рахунок 11 «Інші необоротні матеріальні активи») на підприємстві

.виконуються наступні дії:

Перевірка фактичної наявності основних засобів: Працівники підприємства перевіряють фактичну наявність власних основних засобів, які знаходяться на території підприємства, а також тих, що були передані в оренду або на відповідальне зберігання.

Виявлення невикористовуваних цінностей: Інвентаризаційна комісія виявляє цінності, які не використовуються підприємством. Це можуть бути основні засоби або інші необоротні матеріальні активи, які не мають практичної цінності для підприємства.

Перевірка утримання та експлуатації основних засобів: Комісія перевіряє, чи дотримуються правила утримання та експлуатації основних засобів. Це може містити перевірку технічного стану обладнання, роботи обслуговуваного персоналу та інші аспекти.

Перевірка реальності вартості основних засобів: Комісія перевіряє, чи відповідає реальна вартість основних засобів тим, що було зараховано на їх баланс. Це може містити перевірку актуальності оцінки основних засобів та можливість використання їх надалі.

Списання необоротних матеріальних активів: Якщо під час інвентаризації виявлено об'єкти основних засобів або інших необоротних матеріальних активів, які не відповідають вищезазначеним критеріям (наприклад, не можуть бути відремонтовані для подальшого використання), їх можуть списати з балансу підприємства.

Під час інвентаризації нематеріальних активів (рахунок 12), також виконуються наступні дії:

Перевірка відповідності активів критеріям: Комісія перевіряє, чи відповідають активи, що обліковуються на рахунку 12, критеріям, встановленим відповідними стандартами бухгалтерського обліку для нематеріальних активів.

Коригування рахунку 12: Якщо виявлено активи, які відповідають критеріям, але не були обліковані або були відображені на інших рахунках, комісія здійснює коригування інвентаризаційного опису та обліковує ці активи на рахунку 12.

Такі дії допомагають підприємству визначити правильний стан своїх основних засобів та інших необоротних

матеріальних активів, а також підтвердити їхню вартість у бухгалтерському обліку.

Додатково до проведення інвентаризації основних засобів та нематеріальних активів, на підприємстві [REDACTED] також виконуються наступні дії щодо інвентаризації товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) та запасів:

Підготовка до інвентаризації ТМЦ: Працівники підприємства розкладають ТМЦ за найменуваннями, сортами, групами, а також перевіряють ваговимірювальні прилади та інші засоби для точного вимірювання кількості та вартості запасів. Ця підготовка допомагає забезпечити організованість та точність інвентаризаційного процесу.

Відповідність запасів критеріям активів: Згідно з НП(С)БО 9 запаси визнаються активами, якщо існує імовірність отримання майбутніх економічних вигод з їх використання та їх вартість може бути вірогідно визначена. Якщо ТМЦ не відповідають цим критеріям, вони не можуть бути включені у фінансову звітність як активи й підлягають списанню.

Списання не відповідних ТМЦ: Товари, матеріали та інші запаси, які не відповідають критеріям активів, підлягають списанню з балансу підприємства. Це важливо для забезпечення правильності бухгалтерського обліку та відображення реального стану запасів.

Запис результатів інвентаризації: Результати інвентаризації запасів, включаючи списані об'єкти, надлишки або нестачі, фіксуються в інвентаризаційному описі. Цей опис містить інформацію про кількість, якість та вартість запасів після завершення інвентаризації.

Завершення інвентаризаційного процесу: Завершуючи процес інвентаризації, комісія підготовлює докладний інвентаризаційний опис, в якому відображаються всі результати перевірок, списання та зміни в обліку активів і запасів. Цей опис підписується членами комісії та подається до бухгалтерії для подальшого обліку.

Ці дії допомагають підприємству забезпечити точність та достовірність даних у фінансовому обліку щодо товарно-матеріальних цінностей та запасів, а також допомагають зберегти контроль над цими активами.

Під час інвентаризації товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) на підприємстві комісії дотримуються вказаних в Інструкції № 69 правил:

а) Організація перевірки ТМЦ: Перевірка ТМЦ проводиться в порядку розміщення цінностей у приміщенні. Після перевірки цінностей в кожному приміщенні вхід опечатується, і комісія переходить до іншого приміщення. Це допомагає організувати інвентаризацію та забезпечити точність даних.

б) Оформлення інвентаризаційних описів: Інвентаризаційні описи складаються окремо для різних видів ТМЦ, включаючи ті, що перебувають у різних умовах (наприклад, у дорозі, у покупця, на зберіганні в інших підприємствах). Це допомагає відокремити та документувати різні категорії цінностей.

в) Визначення кількості в упаковці: Для товарів та цінностей, що зберігаються в непошкодженій упаковці постачальника, кількість визначається на підставі документів, але також обов'язково проводиться перевірка в натурі частини зазначених цінностей. Це допомагає визначити точну кількість товарів.

г) Позначення після інвентаризації: У прибуткових документах на ТМЦ, які надійшли на об'єкт і прийняті під час інвентаризації, ставиться позначка «після інвентаризації» з посиланням на дату опису. Це допомагає відстежувати товари, які були прийняті під час інвентаризації.

д) Позначення витратних документів: У витратних документах на ТМЦ, що відпущені зі складу під час інвентаризації, ставиться позначка «після інвентаризації» з дозволу керівника підприємства та головного бухгалтера. Це допомагає контролювати видачу товарів під час інвентаризації.

е) Групові описи малоцінних предметів: Дозволяється складання групових інвентаризаційних описів для малоцінних та швидкозношуваних предметів, виданих працівникам для індивідуального користування. У цих

описах вказуються відповідальні за ці предмети особи, і на них також проставляється розписка.

Ці правила допомагають організувати та провести інвентаризацію ТМЦ з точністю і дотриманням вимог стандартів і законодавства.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було розглянуто організацію обліку виробничих запасів, методичні підходи до їх відображення в бухгалтерському обліку та інвентаризацію цих запасів разом із відображенням результатів в обліку. На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

Розглянуто процес надходження та документування обліку виробничих запасів на прикладі [REDACTED]. В цьому контексті було визначено наступні ключові аспекти:

Для документування всіх операцій з обліку запасів на підприємстві застосовується Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», яке було затверджене Міністерством фінансів України. Цей підхід передбачає безперервну реєстрацію в документах інформації про всі господарські операції на підприємстві, що є важливим для контролю за об'єктами господарської діяльності та правильного використання запасів.

Основними видами первинних документів на [REDACTED] є бланки первинних форм, затверджені Міністерством статистики України. Інформація, яка міститься в цих документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного і аналітичного обліку методом подвійного запису.

Для аналітичного обліку запасів на підприємстві використовуються відомості аналітичного обліку матеріалів та картки складського обліку. Кожен аналітичний рахунок класифікується за групами запасів та матеріалів, місцями зберігання, закріпленням відповідальних осіб тощо.

На кінці кожного місяця на підприємстві обчислюється фактична собівартість запасів після опрацювання всіх документів з надходження та списання товарно-матеріальних цінностей. Для цього ведеться аналітичний облік запасів щомісяця.

Використання програмного забезпечення, такого як «MASTER: Бухгалтерія» та «Microsoft Excel», дозволяє автоматизувати облік запасів, спрощує та прискорює облікові процеси, а також знижує трудомісткість облікових робіт. Автоматизація бухгалтерського обліку також підвищує точність та надійність облікової інформації.

Узагальнюючи, на прикладі було продемонстровано важливість правильного обліку запасів, використання програмного забезпечення для автоматизації обліку та документування операцій з запасами. Цей підхід допомагає забезпечити точність, достовірність та контроль за рухом та використанням запасів на підприємстві.

Для контролю за запасами підприємство проводить інвентаризацію, яка є важливим етапом в організації обліку виробничих запасів. Результати інвентаризації відображаються у бухгалтерському обліку і мають наступні важливі аспекти:

Однією з основних мети інвентаризації є виявлення можливих розходжень між обліковими й фактичними залишками запасів. Це допомагає вчасно виявити можливі помилки або непорозуміння в обліку та узгодити залишки.

Результати інвентаризації можуть призвести до коригування облікової інформації щодо запасів. Це важливо для того, щоб облікові дані відповідали фактичному стану речей.

Результати інвентаризації важливо відобразити у фінансовій звітності підприємства. Це дає можливість відображати справжню фінансову ситуацію та стан обліку запасів у звітах перед стейкхолдерами та органами регулювання.

Інвентаризація допомагає вчасно виявити можливі ризики та втрати в обороті запасів, такі як втрати від порушень безпеки або несправностей обладнання.

Результати інвентаризації надають інформацію для оптимізації управління запасами. Це може містити розробку стратегій закупівель, управління запасами і зменшення надлишкових запасів.

Узагальнюючи, правильна організація обліку виробничих запасів, використання методичних підходів та проведення інвентаризації є важливими елементами фінансового контролю та забезпечують точність та надійність фінансової інформації на підприємстві. Це допомагає вчасно виявляти ризики, управляти запасами та забезпечувати високий рівень фінансової дисципліни.

РОЗДІЛ 3

МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ І МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

3.1. Порядок відображення інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності вітчизняних підприємств

Фінансова звітність вітчизняних підприємств є ключовим інструментом для обліку та аналізу фінансової діяльності організації. У рамках цього розділу буде розглянуто один з важливих елементів фінансової звітності – виробничі запаси. Відображення інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності вітчизняних підприємств має велике значення для різноманітних зацікавлених сторін, включаючи інвесторів, кредиторів, управлінців та регулюючі органи.

Державне регулювання системи бухгалтерського обліку в Україні здійснюється спільно Міністерством фінансів України, Національним банком України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади відповідно до повноважень, наданих законодавством. Система регулювання обліку виробничих запасів в Україні побудована на трьох рівнях: міжнародному, державному та рівні підприємства. Ця система нормативного регулювання обліку виробничих запасів сприяє забезпеченню відповідності бухгалтерського обліку українських підприємств міжнародним стандартам та нормам [2].

Баланс (Звіт про фінансовий стан) є невід’ємною складовою системи інформаційного забезпечення суб’єктів господарювання. Цей звіт надає важливу інформацію про активи та зобов’язання підприємства на конкретну дату. Користувачі фінансової звітності мають різні потреби щодо рівня деталізації інформації, тому необхідно забезпечувати баланс інформацією, яка відповідає потребам різних користувачів [27].

Форми первинних документів для обліку запасів та їх загальна характеристика наведені у табл.3.1

Таблиця 3.1

Характеристика форм первинних документів для обліку запасів

№ форми	Назва форми	Характеристика
1	2	3
М-1	Журнал обліку вантажів, що надійшли	Застосовується для обліку та контролю за надходженням та оприбуткуванням матеріальних цінностей
М-2а	Акт списання бланків довіреностей	Складається не рідше одного разу на квартал із зазначенням їх нумерації і кількості
М-3	Журнал реєстрації довіреностей	Застосовується для реєстрації виданих довіреностей та розписки про їх одержання
М-4	Прибутковий ордер	Застосовується для обліку матеріалів, які надходять на підприємство від постачальників чи з переробки
М-7	Акт про приймання матеріалів	Застосовується для оформлення приймання матеріальних цінностей, які мають кількісні та якісні розбіжності з даними супровідних документів постачальника; складається також при прийманні матеріалів, які прибули без документів
М-8	Лімітно-забірна картка	Використовуються для оформлення відпуску матеріалів, що систематично витрачаються при виготовленні продукції: для багаторазового відпуску одного номенклатурного номера матеріалів на один місяць
М-9	Лімітно-забірна картка	Використовуються для оформлення відпуску матеріалів, що систематично витрачаються при виготовленні продукції: для чотирьохразового відпуску лімітованих матеріалів, що відносяться на один вид витрат (замовлення на один місяць та на різноманітні види витрат (замовлень).
М-10	Акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів	Використовується для обліку відпуску матеріалів понад встановленого ліміту або при заміні матеріалів і є основою для списання матеріалів зі складу
М-11	Накладна вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів»;	Використовується для обліку руху матеріальних цінностей в середині підприємства та їх відпуску господарствам свого підприємства, що розташовані за межами його території, а також стороннім організаціям

Ми погоджуємось з думкою З.В. Задорожного, що матеріальний звіт М-19 вважається зведеним документом, а не первинним, оскільки він формується на основі первинних фінансових документів [18, с. 47].

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», баланс (Звіт про фінансовий стан) – це звіт, який відображає фінансовий стан підприємства на певну дату, представляючи його активи, зобов'язання та власний капітал.

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», баланс (Звіт про фінансовий стан) – це звіт, який відображає фінансовий стан підприємства на певну дату, представляючи його активи, зобов’язання та власний капітал.

Форма балансу до лютого 2013 року регламентувалася за Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 2 «Баланс». Тоді активи балансу були поділені на такі розділи:

- Необоротні активи.

- Оборотні активи.

- Витрати майбутніх періодів.

- Необоротні активи та групи вибуття.

- Пасив містив п’ять розділів:

 - Власний капітал.

 - Забезпечення таких витрат і платежів.

 - Довгострокові зобов’язання.

 - Поточні зобов’язання.

 - Доходи майбутніх періодів.

У лютому 2013 року було прийнято новий НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». За цим новим стандартом, баланс має подвійну назву: Баланс (Звіт про фінансовий стан). У формі балансу визначені такі розділи:[41]

- Активи:

- Необоротні активи.

- Оборотні активи.

- Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття.

- Пасив:

 - Власний капітал.

 - Довгострокові зобов’язання і забезпечення.

 - Поточні зобов’язання і забезпечення.

 - Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття.

Ця форма дозволяє відображати інформацію про виробничі запаси та інші складові активів і пасивів більш системно та відповідно до сучасних стандартів бухгалтерського обліку.

Інформація про виробничі запаси регулюється в балансі й включається до активів, зокрема до оборотних активів. Це можуть бути вартість сировини, матеріалів, напівфабрикатів, готової продукції та інших запасів, які призначені для використання в короткостроковому виробництві або продажу.

Згідно з Національними стандартами бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», інформація про виробничі запаси тепер узагальнюється у комплексній статті «Запаси» (рядок 1100) в II розділі активу фінансової звітності. Ця стаття відображає загальну вартість активів, які визнані запасами згідно з НП(С)БО 9 «Запаси». Сюди включаються такі види запасів:[17]

Запаси, що утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності: Це включає товари, які призначені для продажу без подальшого оброблення або виробництва.

Запаси, що перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва: Це можуть бути напівфабрикати або частини готової продукції, які ще не були завершені.

Запаси, що утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг: Це містить матеріали, які використовуються під час виробництва, але не входять безпосередньо в кінцевий продукт.

Запаси, що утримуються з метою управління підприємством: Ця категорія може включати запаси, які тримаються з метою інвентаризації, забезпечення безперебійності виробництва або забезпечення можливості реагування на ринкові зміни.

У випадку, якщо запаси мають суттєвий вплив на фінансовий стан підприємства і відповідають критеріям суттєвості, до Балансу (Звіту про фінансовий стан) може бути додатково внесена інформація про вартість

окремих складових запасів у відповідних додаткових статтях, але загальна вартість запасів відображається в рядку 1100 Балансу:[17]

Такий підхід сприяє більш точному відображенню виробничих запасів та їхнього впливу на фінансовий стан підприємства та відповідає сучасним стандартам бухгалтерського обліку.

Пункт 24 розділу «Оцінка запасів на дату балансу» НП(С)БО 9 «Запаси» встановлює, що інформація про запаси відображається у фінансовій звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Первісна вартість — це вартість запасів на момент їхнього придбання або виготовлення. Це містить витрати на закупівлю, виробництво, транспортування та інші витрати, пов'язані з отриманням запасів у станції готовності до використання або продажу.

Чиста вартість реалізації — це вартість запасів на момент продажу, за винятком витрат, пов'язаних з подальшим виробництвом та продажем. Ця оцінка використовується, коли вартість запасів перевищує їхню ринкову вартість на дату балансу або коли запаси зіпсовані, застарілі, чи інакше втратили свою первісно очікувану економічну вигоду.

Чиста вартість реалізації розраховується для кожної одиниці запасів шляхом віднімання від очікуваної ціни продажу очікуваних витрат на завершення виробництва та збут. Якщо результат віднімання виявляється негативним, то ця вартість визнається як чиста вартість реалізації [28].

Величина, на яку первісна вартість перевищує чисту вартість реалізації, а також вартість повністю втрачених запасів (наприклад, зіпсованих чи вкрадених), включається до витрат за звітний період.

У випадку, коли чиста вартість реалізації запасів, що раніше були оцінені за цією оцінкою, згодом збільшується, то це збільшення вартості обліковується як інший операційний дохід, але не більше суми раніше визначеного зменшення.

У фінансовій звітності також наводиться інформація про:

Методи оцінки запасів.

Балансова (облікова) вартість запасів, оцінених за чистою вартістю реалізації.

Балансова (облікова) вартість запасів, переданих у перероблення, на комісію, в заставу.

Балансова (облікова) вартість запасів за окремими класифікаційними групами.

Суму збільшення чистої вартості реалізації запасів у майбутньому.

Ця інформація допомагає користувачам фінансової звітності краще зрозуміти оцінку та вплив запасів на фінансовий стан підприємства.

У Примітках до річної фінансової звітності виділено окремий розділ VIII «Запаси» для відображення і деталізації інформації про запаси, включаючи виробничі запаси. Цей розділ має на меті надати додаткову інформацію та контекст щодо запасів, що включені до фінансової звітності підприємства.

У цьому розділі можуть бути наведені такі важливі пункти:

Методи оцінки запасів: У примітках до фінансової звітності можуть бути вказані методи, які використовуються для оцінки запасів. Це можуть бути методи, такі як FIFO (перші вийшли — перші продались), LIFO (останні вийшли - перші продались), або вартість середньої витрати [51].

Балансова (облікова) вартість запасів за чистою вартістю реалізації: Важливо вказати балансову вартість запасів відповідно до їхньої чистої вартості реалізації. Це допомагає відобразити реальну вартість запасів на дату балансу, коли ціни можуть бути різними від їхньої первісної вартості.

Балансова (облікова) вартість запасів, переданих у перероблення, на комісію, в заставу: Якщо підприємство передало частину своїх запасів у перероблення, на комісію або в заставу, то ця інформація також може бути відображена в розділі «Запаси» приміток.

Вартість запасів у розрізі окремих класифікаційних груп: Важливо розглядати запаси за окремими класифікаціями, такими як сировина,

напівфабрикати, готова продукція і т. д., і надавати інформацію про вартість кожної групи окремо.

Сума збільшення чистої вартості реалізації: Якщо чиста вартість реалізації запасів надалі збільшилася, то це також може бути відображено в примітках, разом з іншими деталями стосовно цього збільшення.

Зазначений розділ «Запаси» у примітках до фінансової звітності допомагає користувачам фінансової звітності краще розуміти вартість, оцінку та управління запасами підприємства.

Відповідно до пункту 36 Міжнародного стандарту фінансового обліку (МСБО) 2 «Запаси», у фінансовій звітності підприємства повинна бути розкрита наступна інформація стосовно запасів[23]:

- а) Облікові політики для оцінки запасів: Суб'єкт господарювання повинен розкрити облікові політики, які використовує для оцінки своїх запасів, включаючи використані формули для визначення собівартості запасів.
- б) Загальна балансова вартість запасів: Звіт повинен містити інформацію про загальну балансову вартість запасів на дату балансу.
- в) Балансова вартість за класифікаціями: Фінансова звітність повинна містити розкриття балансової вартості запасів в розрізі різних класифікацій, які можуть бути використані підприємством для класифікації своїх запасів.
- г) Балансова вартість за чистою вартістю реалізації: Підприємство повинно розкрити балансову вартість запасів, відображених за чистою вартістю реалізації, з відрахуванням витрат на продаж.
- г) Величина запасів, визнаних як витрати протягом періоду: Інформація про вартість запасів, які були списані як витрати протягом фінансового періоду.
- д) Сума часткового списання запасів: Якщо сталося часткове списання запасів, ця інформація також повинна бути розкрита.
- е) Обставини чи події, що спричинили часткове списання: Пояснення щодо обставин чи подій, які призвели до часткового списання запасів.

є) Балансова вартість запасів, переданих під заставу: Інформація про балансову вартість запасів, які були передані в заставу для забезпечення гарантії зобов'язань.

Ця інформація допомагає користувачам фінансової звітності краще розуміти оцінку та управління запасами підприємства, а також робити відповідні аналітичні висновки.

3.2. Особливості обліку виробничих запасів у зарубіжних країнах

Виробничі запаси є важливим складовим елементом активів підприємства і впливають на його фінансовий стан, результати діяльності та здатність конкурувати на ринку. Облік цих запасів є важливим аспектом фінансової звітності підприємства, який регулюється національними стандартами обліку кожної країни. Однак, облік виробничих запасів може відрізнятися в різних країнах через різні підходи до оцінки, класифікації та звітування.

Облік виробничих запасів у закордонних країнах може відрізнятися в залежності від національних стандартів обліку та підходів, що застосовуються в конкретній країні. Нижче перераховані деякі з методів обліку виробничих запасів, які застосовуються в різних країнах:

Первісна вартість (Historical Cost): Цей метод базується на обліку запасів за їх первісною вартістю, тобто за цінами, за якими вони були придбані або вироблені. Цей метод є загальноприйнятим і застосовується в багатьох країнах, включаючи Сполучені Штати Америки, Великобританію та Німеччину.

Чиста вартість реалізації (Net Realizable Value): За цим методом запаси оцінюються за їх очікуваною вартістю реалізації мінус витрати, пов'язані з продажем та доставкою. Цей метод застосовується, коли ринкова вартість запасів впала нижче первісної вартості. Цей метод популярний у Сполучених Штатах Америки та Великобританії [28].

Середньозважена ціна (Weighted Average Cost): За цим методом запаси оцінюються на основі середньозваженої ціни всіх однорідних одиниць запасів. Цей метод може використовуватися як у додатковому обліку запасів, так і для оцінки запасів звітного періоду.

Останній у першому вийшов (Last-In, First-Out - LIFO): LIFO є методом, при якому вважається, що найновіші запаси першими продуються або використовуються. Цей метод може використовуватися в Сполучених Штатах Америки, але зазвичай тільки для фіскальних цілей, оскільки він може вплинути на податкові обов'язки.

Останній у першому вийшов (First-In, First-Out - FIFO): Протилежно до LIFO, за методом FIFO вважається, що найстаріші запаси першими продуються або використовуються. Цей метод також застосовується в різних країнах.

Собівартість (Full Absorption Costing): Цей метод включає всі витрати виробництва, такі як прямі матеріали, праця та накладні витрати. Він використовується для внутрішнього обліку та визначення собівартості продукції.

Вартість заміни (Replacement Cost): За цим методом запаси оцінюються за цінами, за якими їх можна замінити на ринку на сучасний момент. Цей метод використовується для визначення поточної ринкової вартості запасів.

Споживча вартість (Cost of Sales): Цей метод включає всі витрати запасів без збільшення їхньої вартості. Використовується для обчислення витрат на продукцію [28].

Кожна країна може мати свої власні вимоги щодо обліку виробничих запасів, і ці методи можуть застосовуватися в різних комбінаціях в залежності від національних стандартів та практики бухгалтерського обліку.

Розглянемо національні стандарти обліку запасів в країнах, таких як Сполучені Штати Америки, Великобританія, Польща, Німеччина, Франція, Люксембург, Португалія, Іспанія, Швейцарія та Італія. Для кожної з цих країн розглядаються основні принципи та правила обліку виробничих запасів, а

також визначаються відмінності та схожості між ними. Дані зведені в таблиці 3.1

У Сполучених Штатах Америки існують певні особливості в оцінці запасів та методах їх обліку. Ось деякі ключові аспекти:

Первинна база обліку матеріальних запасів: В США первинною базою обліку матеріальних запасів є собівартість, яка включає такі складові:

Сума рахунку-фактури, за мінусом знижок при покупці.

Сума страхування запасів у дорозі.

Різні необхідні податки й тарифи.

Деякі інші витрати, пов'язані з придбанням, можуть бути складніше виділити окремо і враховуються як витрати звітного періоду (накладні витрати), а не у собівартості матеріальних запасів.

Методи оцінки матеріальних ресурсів: В США застосовують два основних методи оцінки матеріальних ресурсів: чистий і валовий.

Чистий метод: За цим методом, в обліку реєструється «чиста вартість» придбаних запасів, яка визначається за рахунком-фактурою (вартість придбаного товару за мінусом торгової знижки) [30].

Валовий підхід: У цьому підході, вартість придбання товарів реєструється у повному обсязі, незалежно від використання знижок. При підвищенні цін, товари на складі відображаються за їх первісною покупною вартістю, тому прибуток від зростання цін не відображається до моменту продажу товарів. У разі падіння цін і необхідності списання товарів, вартість визначається на підставі поточних витрат, тобто суми, необхідної для купівлі подібного товару на ринку.

Ці методи впливають на час та спосіб відображення вартості запасів у фінансовій звітності, а також на врахування прибутків.

У США існують різні підходи до оцінки запасів, кожен з яких має свої переваги в різних умовах ринкових коливань.

У Великобританії при оцінці запасів дотримуються принципу обережності, що передбачає обачність та розсудливість при визначенні їх вартості. Основні принципи оцінки запасів включають:

Первісна вартість: Вартість, за якою запаси були куплені або виготовлені. Британські компанії можуть використовувати цей показник для оцінки запасів, якщо він адекватно відображає реальні ринкові умови.

Реалізаційна вартість: Вартість, за якою запаси можуть бути продані на відкритому ринку або через угоди з клієнтами. Якщо реалізаційна вартість нижча за первісну, запаси можуть бути оцінені за цією нижчою вартістю.

Важливо зауважити, що великобританські стандарти бухгалтерського обліку також надають визначення та правила для визнання витрат на придбання та утримання запасів, а також для визначення моменту визнання прибутку при реалізації запасів. Це допомагає забезпечити однорідність та надійність обліку запасів у фінансовій звітності підприємств у Великобританії [30].

У Польщі, схоже на багато інших країн, оцінка запасів зазвичай базується на їх первісній вартості або цінах на придбання. Основні принципи оцінки запасів у Польщі включають наступне:

Ціни на придбання: Вартість запасів визначається на основі цін, за якими вони були придбані або вироблені. Це є стандартним підходом до оцінки запасів у більшості країн.

Виняткові випадки: У випадках, коли неможливо встановити ціни для запасів або вони передаються безоплатно (наприклад, як благодійна допомога або в межах групи компаній), такі запаси можуть бути оцінені за цінами на аналогічні або подібні активи. Це допомагає забезпечити відображення реальної вартості запасів у фінансовій звітності.

У Польщі, як і в інших країнах, облікові стандарти визначають правила для визнання, вимірювання і відображення запасів у фінансовій звітності підприємств. Це допомагає забезпечити однорідність та надійність обліку запасів, а також відповідність міжнародним стандартам бухгалтерського обліку, якщо це необхідно.

У Німеччині та Франції, подібно до інших країн, оцінка запасів базується на принципі визначення їх вартості за найменшою з двох величин. Основні принципи оцінки запасів у цих країнах включають наступне:

Собівартість (витрати на придбання або виробництво): Запаси можуть бути оцінені на основі витрат на їх придбання або виробництво. Це містить витрати на матеріали, працю та виробництво, які були необхідні для створення або придбання запасів. Собівартість визначається з урахуванням усіх прямих і непрямих витрат, пов'язаних з виробництвом або придбанням.

Ринкова вартість: Якщо ринкова вартість запасів нижча за їх собівартість, то вони оцінюються за ринковою вартістю. Ринкова вартість визначається на основі поточних цін на ринку або визначених на підставі оцінки експертів. Цей підхід дозволяє відображати реальну ринкову ситуацію щодо вартості запасів [30].

Загальний принцип полягає в тому, щоб забезпечити об'єктивну та надійну оцінку запасів у фінансовій звітності підприємств. Обрана методика оцінки може варіюватися в залежності від характеру і специфіки запасів, а також від політики підприємства та вимог облікових стандартів цих країн.

У Люксембурзі, схоже на багато інших країнах, використовується принцип оцінки запасів за найменшою з двох величин: собівартістю та ринковою вартістю. Це означає, що запаси можуть бути оцінені на основі двох критеріїв:

Собівартість: Це вартість, яку підприємство сплатило за придбання або виробництво запасів. Вона містить витрати на закупівлю матеріалів, виготовлення виробів, оплату праці, операційні витрати та інші витрати, пов'язані з отриманням запасів [54].

Ринкова вартість: Це вартість, за якою запаси можуть бути продані на відкритому ринку або через угоди про продаж. Ринкова вартість може бути визначена на основі актуальних ринкових цін або інших даних про вартість схожих запасів на ринку.

Підприємство вибирає одну з цих величин для оцінки своїх запасів в залежності від обставин і стратегії управління запасами. Важливо, щоб обрана методика відповідала національним стандартам бухгалтерського обліку та політиці підприємства.

Ціна придбання: Запаси можуть бути оцінені за ціною їх придбання, яка містить вартість закупівлі товарів або матеріалів разом з усіма пов'язаними з нею витратами, такими як податки на додану вартість (ПДВ) або інші податки, доставка та інші витрати, пов'язані з придбанням.

Витрати на виробництво: Якщо підприємство виробляє запаси самостійно, то їх можна оцінити за витратами на виробництво, включаючи витрати на сировину, працю, енергію та інші виробничі витрати. Ця вартість включає всі витрати, пов'язані з виробництвом конкретних запасів.

Обрана методика оцінки запасів повинна відображати реальну вартість цих запасів у фінансовій звітності підприємства і відповідати національним обліковим стандартам та політиці підприємства. Це дозволяє забезпечити точність та об'єктивність відображення фінансових результатів та фінансового стану підприємства.

У Швейцарії та Італії оцінка запасів ґрунтується на принципі визначення їх вартості на основі найменшої з двох величин, які включають:

Первісна вартість (витрати на придбання або виробництво): Якщо ціна запасів на момент їх придбання або виробництва виявляється меншою, то запаси оцінюються за цією первісною вартістю. Це містить витрати на закупівлю товарів або матеріалів, а також всі пов'язані з цим витрати, такі як податки, доставка та інші витрати [33].

Чиста вартість можливої реалізації: Якщо ціна, за якою запаси можуть бути реалізовані на ринку, виявляється меншою за їх первісну вартість, то запаси оцінюються за цією чистою вартістю можливої реалізації. Ця величина враховує можливі знижки на продаж та інші витрати, пов'язані з продажем запасів.

Обрана методика оцінки запасів повинна відповідати національним стандартам бухгалтерського обліку та політиці підприємства, щоб забезпечити об'єктивність та точність відображення фінансової інформації.

Таблиця 3.2

Методи оцінки запасів при їх вибутті, що застосовуються у закордонній практиці

<i>Країна</i>	<i>ФІФО</i>	<i>ЛІФО</i>	<i>Середньозважена (середньої) вартість</i>	<i>Чиста вартість реалізації</i>	<i>Інші</i>
Великобританія	+	+	+	+	-
Греція	+	+	+	-	Метод базового запису готових виробів
Іспанія	+	+	+	+	-
Італія	+	+	+	-	-
Люксембург	+	+	+	+	Фактичні витрати
Нідерланди	+	+	+	-	Метод базового запасу готових та незавершених робіт
Німеччина	+	+	+	+	-
Португалія	+	+	+	-	Стандартна та спеціальна (ринкова) ціна базового запасу
США	+	+	+	-	Роздрібний метод
Франція	+	Використовується при складанні консолідованої звітності	+	+	-
Швейцарія	+	+	+	-	-
Швеція	+	-	-	+	Метод процента від виконання, метод завершення контракту

* Джерело: складено на основі [14]

Отже, у зарубіжних компаніях для оцінки запасів при їх вибутті використовуються різні методи. Методи FIFO та LIFO відрізняються за принципом визначення запасів, які списуються першими. FIFO передбачає

списання найстаріших запасів, тоді як LIFO вказує на списання найновіших запасів.

Вибір конкретного методу може залежати від багатьох факторів, включаючи національні стандарти обліку, податкові вимоги, економічні умови та інші фактори. FIFO є більш популярним методом у більшості країн, оскільки він зазвичай відповідає більш реалістичним умовам запасів.

Застосування методу LIFO може бути обмеженим у багатьох країнах через його потенційний вплив на маніпулювання прибутком та відображенням запасів за заниженою вартістю.

Вибір методу оцінки запасів має важливе значення для правильного фінансового звітування та податкових обов'язків підприємства і повинен відповідати вимогам національного законодавства та міжнародних стандартів обліку.

3.3. Проблемні питання гармонізації національних і міжнародних стандартів щодо обліку запасів

Україна орієнтується на європейський розвиток, що передбачає суттєві зміни та реформування всіх сфер економіки, включаючи систему бухгалтерського обліку. Процес гармонізації бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами триває вже протягом багатьох років, але досі існують невирішені проблеми у законодавстві та практиці бухгалтерського обліку.

Суть гармонізації полягає в тому, що в кожній країні може існувати своя система бухгалтерського обліку, але вона повинна відповідати міжнародним стандартам, особливо тим, які прийняті в країнах Європейського Союзу. Це передбачає повну гармонію і взаємо відповідність між національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

Загальний розвиток бізнесу в Україні та вихід на міжнародний ринок вимагають наближення національної системи обліку та звітності до

міжнародних стандартів. Це допоможе уникнути проблем із заборгованістю, вибором систем оподаткування, інвестиціями та капіталізацією зароблених коштів між країнами [25].

Однак на шляху гармонізації національного обліку виникають певні сперечання та розбіжності, які необхідно вирішувати. Деякі дослідники вказують на те, що Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) мають як позитивні, так і негативні риси. Проблеми пов'язані з адаптацією цих стандартів до національних умов та вимог, а також з їх інтерпретацією в практиці. Деякі вчені підтримують думку, що МСБО може бути використаний як основа для національних стандартів обліку, а також як інструмент, що дозволяє підприємствам на міжнародному рівні надавати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів.

Однак на цьому шляху гармонізації важливо визначити й розглянути всі сперечання та розбіжності, які можуть виникати при впровадженні міжнародних стандартів у національну систему бухгалтерського обліку. Це передбачає вивчення та аналіз Положення про стандарт бухгалтерського обліку «Запаси» та Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку «Запаси», а також інших релевантних джерел та досліджень в цій області.

Визначення запасів, як надані у МСБО, може бути використане в гармонізації з НП(С)БО, оскільки вони мають схожі основні положення. Згідно з МСБО, запаси це активи, які утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу, перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Порівнюючи з НП(С)БО, МСБО додається, що це також може містити використання запасів в управлінні підприємством (установою). Це конкретизує, які активи можуть включатися в це поняття, оскільки вони не обов'язково мають бути в процесі виробництва чи продажу, а можуть використовуватися для управління підприємством взагалі.

Стосовно оцінки запасів, МСБО і НП(С)БО мають певні відмінності. Згідно МСБО, запаси оцінюються за меншою з двох величин — собівартість або чиста вартість реалізації. Собівартість запасів включає всі витрати на їх придбання, переробку, доставку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан [19].

Чиста вартість реалізації, за МСБО, визначається як попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході бізнесу за вирахуванням попередньо оцінених витрат на завершення та інші необхідні витрати для здійснення продажу. Це може містити витрати на завершення продукції або послуги та інші витрати, необхідні для їх реалізації.

Оцінка запасів є важливим елементом бухгалтерського обліку, оскільки вона впливає на фінансову звітність підприємства та може мати значущий вплив на прибуток та фінансовий стан підприємства.

Відповідно до НП(С)БО, оцінка запасів при надходженні поділяється на кілька категорій:

Придбання запасів у постачальника: Запаси, які придбані за плату, оцінюються за їх собівартістю. Собівартість запасів включає фактичні витрати, такі як сума, що сплачується за договором постачальника (продавця), після вирахування непрямих податків, суми ввізного мита, а також транспортних і заготівельних витрат. У разі, якщо на момент приймання запасів не можна вірогідно визначити їх первісну вартість, такі запаси можуть оцінюватися та відображатися за справедливою вартістю з подальшим коригуванням до первісної вартості.

Первісна вартість запасів, що виготовляються самостійно підприємством, визнається за виробничою собівартістю, яка розраховується згідно з Положенням бухгалтерського обліку.

Запаси можуть бути внесені до складу статутного капіталу компанії за їх реальною вартістю, яка узгоджується зі засновниками. При цьому враховують усі пов'язані витрати, що входять у первинну собівартість цих запасів.

У випадку, коли запаси отримано безкоштовно, вони оцінюються за їх справедливою вартістю, при цьому ураховуються всі потенційні витрати, які мали б місце при формуванні їх первісної вартості.

Ці методи оцінки запасів можуть бути застосовані в бухгалтерському обліку згідно з НП(С)БО. Вони допомагають відображати запаси у балансі підприємства, відзеркалюючи їх реальну вартість та витрати, пов'язані з їх придбанням і формуванням.

Оцінюючи запаси, важливо відмітити, що методи, передбачені МСБО, можуть бути більш зрозумілі для міжнародної аудиторії. Однак національні стандарти містять конкретні правила, які дозволяють легше визначити справедливую вартість та визначити, які саме витрати включаються до собівартості в різних ситуаціях.

Що стосується витрат, які не входять до собівартості запасів, міжнародні стандарти надають докладні вказівки щодо витрат, які включаються та не включаються. У національних стандартах також наведено перелік витрат, але він зорієнтований на конкретні елементи, як-от понаднормові витрати, недостачі запасів, відсотки за користування позиками, витрати на збут та інші загальні витрати.

У міжнародних стандартах перелік витрат, які не включаються до собівартості, включає, наприклад, перевищення відходів і матеріалів, оплату праці або інші виробничі витрати, а також витрати на зберігання, якщо вони не пов'язані з виробничим процесом.

Адміністративні витрати, що не пов'язані із доставкою запасів до їх поточного місця розташування та відновленням до поточного стану.

Витрати на реалізацію товарів. Ці списки витрат допомагають визначити, які витрати можуть бути включені до собівартості запасів і які повинні бути відокремлені від них при оцінці запасів відповідно до стандартів бухгалтерського обліку.

Оцінка запасів при їх споживанні може проводитися різними методами відповідно до НП(С)БО та МСБО. У національних стандартах, наприклад,

НП(С)БО, використовуються методи визначення собівартості, такі як метод витрат запасів перших за часом надходження, метод середньозваженої собівартості та метод ідентифікованої собівартості. У міжнародних стандартах, таких як МСБО, допускаються метод стандартних витрат або метод роздрібних цін, а також метод витрат запасів за собівартістю останніх за часом надходження.

Зазвичай використання методу FIFO (перші за часом надходження) заборонено в багатьох країнах, включаючи Україну. Ця заборона вводиться через те, що метод FIFO може сприяти маніпуляціям прибутком у звітному році. В Україні це також не рекомендований метод через високий рівень інфляції, який тенденційно зростає. Використання методу FIFO призводить до оцінки залишку запасів за заниженою вартістю, яка не відповідає ринковим цінам.

Метод FIFO передбачає, що запаси надходять на підприємство за зростаючими цінами, але списуються за найменшою із цін. Це може призвести до відображення запасів в балансі за цінами, які близькі до ринкових, і враховуватиме фізичне старіння запасів та імовірність закінчення терміну придатності.

Проблеми гармонізації національних і міжнародних стандартів також виникають у спеціальному включенні обліку запасів брокерами товарних бірж. У НП(С)БО таке включення відсутнє через незначний розвиток товарних бірж в українській економіці. У МСБО, зі свого боку, існують особливі зауваження щодо правил обліку саме зазначених запасів.

Ці проблеми гармонізації вимагають уважного розгляду та врахування особливостей національного законодавства та економічного середовища при впровадженні міжнародних стандартів обліку на підприємствах.

Додатковим важливим аспектом гармонізації є відображення обліку запасів, які були придбані за умовами відстрочення платежу. У національних стандартах може бути невизначеність у цьому питанні, в той час, як у

міжнародних стандартах є чітке визначення того, що елемент фінансування має бути визнаний як відсоткові витрати упродовж періоду фінансування.

В підсумку можна сказати, що гармонізація національних стандартів з міжнародними має безліч переваг, таких як полегшення співпраці з іноземними інвесторами і підвищення конкурентоспроможності України на міжнародному ринку. Проте цей процес вимагає ретельного аналізу всіх аспектів, оскільки міжнародні стандарти мають свої особливості, які можуть бути неадекватними для впровадження в Україні. Такі недоліки потрібно детально дослідити та критично оцінити, а також визначити можливі наслідки впровадження цих стандартів.

Водночас, перехід на міжнародні стандарти може забезпечити більшу прозорість та ясність у методиках бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності, що задовольнить іноземних інвесторів. Важливою є збалансована апробація та адаптація цих стандартів до особливостей українського бізнес-середовища та законодавства для досягнення оптимальних результатів.

Висновки до розділу 3

Інтеграція у світовий бізнес є важливим завданням для багатьох країн, включаючи Україну. Однією з важливих складових цього процесу є гармонізація національних стандартів обліку з міжнародними. У нашому дослідженні ми проаналізували проблеми та перспективи гармонізації стандартів обліку виробничих запасів і прийшли до кількох важливих висновків.

Перш за все, гармонізація національних стандартів з міжнародними має великий потенціал для поліпшення фінансової звітності та сприяння прозорості та порівняльності фінансових результатів підприємств на світовому ринку. Це робить Україну більш привабливою для іноземних інвесторів, які довіряють міжнародним стандартам.

Адаптація міжнародних стандартів до особливостей українського бізнес-середовища та законодавства є важливим етапом гармонізації. Проте, необхідно ретельно вивчити недоліки та можливі наслідки впровадження цих стандартів.

Питання обліку запасів, їх оцінки та відображення у фінансовій звітності вимагають особливої уваги. Необхідно розглянути методи оцінки запасів, які відповідають міжнародним стандартам, але також враховують специфіку українського ринку та високий рівень інфляції.

Україна має можливість зробити перехід на міжнародні стандарти обліку більш послідовним та ефективним. Однак важливо враховувати всі аспекти та особливості цього процесу, щоб забезпечити його успішність та позитивний вплив на економіку країни.

Гармонізація стандартів обліку сприятиме підвищенню прозорості та довіри до фінансової звітності підприємств в Україні. Це може стати ключовим чинником для покращення економічного клімату та залучення іноземних інвестицій.

Гармонізація стандартів обліку - це важливий крок до підвищення прозорості та довіри до фінансової звітності підприємств, що сприятиме їхньому подальшому розвитку та співпраці з міжнародними партнерами.

ВИСНОВКИ

Запаси та товари є критично необхідними активами для будь-якого підприємства і є основними складовими витрат. Вони відіграють ключову роль у визначенні фінансового стану та результатів діяльності підприємства. Запаси відносяться до оборотних активів, оскільки можуть бути швидко перетворені в гроші протягом короткого періоду або одного операційного циклу. Типи запасів можуть включати матеріали, готову продукцію, товари для перепродажу, компоненти готової продукції та інші, залежно від специфіки підприємства.

Точність та правильність обліку запасів в [] мають вирішальне значення для визначення прибутку підприємства та збереження вартості запасів. Незважаючи на те, що облік запасів може здаватися простим завданням, насправді це важливий і робочий процес. Аналітичний облік допомагає збирати необхідні дані про кількість та якість кожного виду запасів.

Облік запасів і товарів у [] проводиться як в натуральних, так і в грошових показниках. Тому можна зробити висновок, що правильне і систематичне ведення обліку запасів є важливою частиною успішної фінансової діяльності підприємства.

У першій частині нашої роботи ми розглянули економічну значущість виробничих запасів і товарів та визначили їх ключову роль у діяльності підприємства. Класифікація запасів відповідно до НП(С)БО 9 "Запаси" є важливою частиною обліку, аналізу та контролю запасів. Кожна операція, пов'язана з приходом, переміщенням або списанням запасів, обов'язково фіксується документально.

Основні цілі обліку, аналізу та контролю запасів включають:

1. Збір достовірної інформації про фінансову діяльність підприємства.
2. Забезпечення виконання виробничих завдань.
3. Підвищення ефективності використання запасів.
4. Збереження запасів підприємства в належному стані.

5. Раціональне використання запасів з урахуванням їхнього призначення та ефективне управління ними.

Для поглибленого розуміння ролі та значення запасів на підприємстві ми використовували закони України, положення, стандарти та інструкції. Наші висновки ґрунтуються на спеціалізованій літературі та дослідженнях з обліку, аудиту та аналізу запасів.

Для зрозуміння сутності запасів на підприємстві та їх документування ми використовували закони України, положення, стандарти та інструкції. Наші висновки ґрунтуються на спеціалізованій літературі та дослідженнях з обліку, аудиту та аналізу запасів.

У другому розділі роботи детально розглянуто процес надходження та документування обліку виробничих запасів на прикладі [REDACTED]

[REDACTED]. Для документування операцій з обліку запасів на підприємстві використовується Положення "Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку", яке було затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88. Основний принцип полягає в безперервному реєструванні інформації про всі господарські операції на підприємстві, що є важливим для контролю за об'єктами господарської діяльності та правильним та раціональним використанням запасів підприємства.

Основні види первинних документів на [REDACTED] включають бланки первинних форм, які були затверджені Міністерством статистики України. Інформація, яка міститься в цих документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного й аналітичного обліку методом подвійного запису.

Для аналітичного обліку запасів на підприємстві використовуються відомості аналітичного обліку матеріалів та картки складського обліку. Кожен аналітичний рахунок класифікується за групами запасів та матеріалів, місцями зберігання, закріпленням відповідальних осіб і так далі.

На кінці кожного місяця на підприємстві обчислюється фактична собівартість, що виникає після опрацювання всіх документів з надходження та списання товарно-матеріальних цінностей. Для цього ведеться аналітичний облік запасів щомісяця.

Цей процес дозволяє підприємству зберігати точну та достовірну інформацію про облік запасів і забезпечує контроль за їх рухом та використанням.

Автоматизований бухгалтерський облік за допомогою програмного забезпечення є важливим елементом сучасного бізнесу, оскільки він спрощує та прискорює облікові процеси. На підприємстві [REDACTED] для обліку руху запасів використовується програмне забезпечення «MASTER:Бухгалтерія». Ця програма надає можливість вести детальний облік та контроль за рухом запасів, включаючи приймання, списання та зберігання інформації про запаси.

Додатково, на підприємстві використовується програма «Microsoft Excel». Excel може бути корисним інструментом для аналізу та обробки облікової інформації, створення звітів та аналітичних даних.

Використання програмного забезпечення дозволяє скоротити трудомісткість облікових робіт, а також знизити матеріальні, трудові та фінансові витрати на здійснення функцій бухгалтерського обліку. Крім того, автоматизація бухгалтерського обліку забезпечує точність та надійність облікової інформації, що є важливим для правильного управління запасами та фінансового планування на підприємстві.

У розділі «Міжнародна практика та гармонізація національних і міжнародних стандартів обліку виробничих запасів» було розглянуто важливі питання, пов'язані з обліком та відображенням інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності вітчизняних підприємств, а також порівняно цей підхід з міжнародною практикою. Основні висновки з цього розділу включають таке:

Порядок відображення інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності вітчизняних підприємств базується на національних стандартах обліку та вимогах законодавства України. Зазвичай, виробничі запаси відображаються за собівартістю, включаючи витрати на придбання або виробництво.

У закордонних країнах, особливо в розвинених, діє практика відображення виробничих запасів у фінансовій звітності відповідно до міжнародних стандартів обліку, таких як МСФЗ 2 «Запаси». Ці стандарти вимагають більш детального обліку запасів та враховують ринкову вартість та можливу реалізацію.

Гармонізація національних і міжнародних стандартів щодо обліку запасів є важливим завданням для багатьох країн, включаючи Україну. Вона сприяє покращенню якості фінансової звітності, робить країну більш привабливою для іноземних інвесторів та сприяє гармонізації з міжнародними практиками.

Проблеми гармонізації містить адаптацію міжнародних стандартів до національних умов та законодавства, а також урахування специфіки ринку та господарського середовища.

Загалом, відображення виробничих запасів у фінансовій звітності є важливою частиною бухгалтерського обліку, і гармонізація стандартів з міжнародними практиками може сприяти покращенню фінансової звітності та забезпечити більшу довіру від інвесторів та стейкхолдерів.

KÖVETKEZTETÉSEK

A készletek és az áruk kritikus eszközök minden vállalkozás számára, és a költségek fő összetevői. Kulcsszerepet játszanak a vállalkozás pénzügyi helyzetének és eredményeinek meghatározásában. A készletek forgóeszközöknek minősülnek, mivel rövid időn belül vagy egy működési cikluson belül gyorsan készpénzre válthatók. A készletek típusai a vállalkozás sajátosságaitól függően tartalmazhatnak anyagokat, késztermékeket, viszonteladásra szánt árukat, késztermékek összetevőit és egyébeket.

A [] KFT-ben a készletnyilvántartás pontossága és helyessége döntő jelentőségű a társaság nyereségének meghatározása és a készletek értékének megőrzése szempontjából. Bár a készletnyilvántartás egyszerű feladatnak tűnhet, valójában fontos munkafolyamat. Az analitikus számvitel segít összegyűjtenia szükséges adatokat az egyes készletfajták mennyiségére és minőségére vonatkozóan.

A készletek és áruk elszámolása a [] KFT-nél természetben és pénzben egyaránt történik. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a helyes és szisztematikus készletgazdálkodás fontos része a vállalkozás sikeres pénzügyi tevékenységének.

Munkánk első részében a termelési készletek és áruk gazdasági jelentőségét vettük figyelembe, és meghatároztuk azok kulcsszerepét a társaság tevékenységében. A készletek besorolása az NP(S)BO 9 „Részletek” szerint a készletek elszámolásának, elemzésének és ellenőrzésének fontos része. A készletek érkezésével, mozgásával vagy leírásával kapcsolatos minden műveletet dokumentálni kell.

A készletnyilvántartás, elemzés és ellenőrzés fő céljai a következők:

1. Megbízható információk gyűjtése a vállalkozás pénzügyi tevékenységéről.
2. Gyártási feladatok ellátásának biztosítása.
3. A készletek felhasználásának hatékonyságának növelése.
4. A cég készleteinek megfelelő állapotban tartása.

5. A készletek ésszerű felhasználása céljuk és hatékony gazdálkodásuk figyelembevételével.

A készletek vállalatnál betöltött szerepének és fontosságának mélyebb megértéséhez Ukrajna törvényeit, szabályozásait, szabványait és utasításait használtuk. Következtetéseink a számviteli, könyvvizsgálati és leltárelemzési szakirodalomra és kutatásokra épülnek.

A vállalatnál lévő készletek és azok dokumentációjának megértéséhez Ukrajna törvényeit, szabályozásait, szabványait és utasításait használtuk. Következtetéseink a számviteli, könyvvizsgálati és leltárelemzési szakirodalomra és kutatásokra épülnek.

Munkánk második részében a [REDACTED] KFT példáján részletesen megvizsgáltuk a termelési készletnyilvántartás fogadásának és dokumentálásának folyamatát. A vállalkozásnál a készletnyilvántartási műveletek dokumentálására a „A számviteli nyilvántartások bizonylati alátámasztására” vonatkozó rendeletet használják, amelyet az Ukrajna Pénzügyminisztérium 1995. május 24-i 88. számú rendelete hagyott jóvá. A fő elv a folyamatos a vállalkozásnál lebonyolított összes gazdasági ügyletre vonatkozó információk nyilvántartása, amely fontos a gazdasági tevékenység tárgyai feletti ellenőrzés és a vállalati készletek helyes és ésszerű felhasználása szempontjából.

A [REDACTED] elsődleges dokumentumainak fő típusai közé tartoznak az Ukrajna Statisztikai Minisztériuma által jóváhagyott elsődleges űrlapok. Az ezekben a dokumentumokban szereplő információk a szintetikus és analitikus számvitel nyilvántartásában szereplő számviteli számlákon kettős könyvvitel módszerével vannak rendszeresítve.

A vállalati készletek analitikus könyveléséhez az anyagok analitikus könyvelésének információit és a raktári könyvelési kártyákat használják. Minden analitikai számla készlet- és anyagcsoportok, raktározási helyek, felelős személyek rögzítése stb. szerint van besorolva.

A cég minden hónap végén kiszámítja a tényleges önköltségi árat, amely az áruk és anyagi értékek átvételére és leírására vonatkozó összes dokumentum

feldolgozása után következik be. Ebből a célból a készletek analitikus elszámolása minden hónapban megtörténik.

Ez a folyamat lehetővé teszi a vállalat számára, hogy pontos és megbízható információkat tartson fenn a készletnyilvántartásról, és ellenőrzést biztosít azok mozgása és felhasználása felett.

Az automatizált számviteli szoftver a modern üzleti élet elengedhetetlen eleme, mert leegyszerűsíti és felgyorsítja a számviteli folyamatokat. A [REDACTED] vállalatnál az "1C: Enterprise 8.2" szoftvert használják a készletek mozgásának rögzítésére. Ez a program lehetővé teszi a részletes nyilvántartás vezetését és a készletek mozgásának ellenőrzését, beleértve a készletekkel kapcsolatos információk fogadását, kiírását és tárolását.

Ezenkívül a vállalat a Microsoft Excel programot használja. Az Excel hasznos eszköz lehet a számviteli információk elemzéséhez és feldolgozásához, jelentések és analitikai adatok készítéséhez.

A szoftver használata lehetővé teszi a számviteli munka munkaigényességének csökkentését, valamint a számviteli funkciók megvalósításához szükséges anyag-, munkaerő- és pénzügyi költségek csökkentését. Ezenkívül a számviteli automatizálás biztosítja a számviteli információk pontosságát és megbízhatóságát, ami fontos a megfelelő készletgazdálkodáshoz és pénzügyi tervezéshez a vállalatnál.

A „Készletszámviteli nemzetközi gyakorlat, valamint a nemzeti és nemzetközi szabványok harmonizálása” című részben a hazai vállalkozások pénzügyi kimutatásaiban a készletre vonatkozó információk elszámolásával és megjelenítésével kapcsolatos fontos kérdéseket vették figyelembe, és ezt a megközelítést hasonlították össze a nemzetközi gyakorlattal. Ennek a fejezetnek a legfontosabb elemei a következők:

A termelési készletekre vonatkozó információknak a hazai vállalkozások pénzügyi kimutatásaiban való megjelenítésének eljárása a nemzeti számviteli standardokon és az ukrán jogszabályok követelményein alapul. Általában a

készleteket bekerülési értéken kell kimutatni, beleértve a beszerzési vagy előállítási költségeket is.

Külföldi országokban, különösen a fejlett országokban, az a gyakorlat, hogy a termelési készleteket a pénzügyi kimutatásokban a nemzetközi számviteli standardok, például az IFRS 2 „Készletek” szerint jelenítik meg. Ezek a szabványok részletesebb készletnyilvántartást igényelnek, és figyelembe veszik a piaci értéket és az esetleges realizálást.

A készletnyilvántartás nemzeti és nemzetközi szabványainak harmonizálása számos ország, köztük Ukrajna számára is fontos feladat. Hozzájárul a pénzügyi beszámolók minőségének javításához, vonzóbbá teszi az országot a külföldi befektetők számára és elősegíti a nemzetközi gyakorlattal való harmonizációt.

A harmonizáció problémái közé tartozik a nemzetközi szabványok nemzeti feltételekhez és jogszabályokhoz való igazítása, valamint a piaci és gazdasági környezet sajátosságainak figyelembevétele.

Általánosságban elmondható, hogy a készletek bemutatása a pénzügyi kimutatásokban a számvitel fontos részét képezi, és a szabványok nemzetközi gyakorlattal való harmonizálása hozzájárulhat a pénzügyi kimutatások javításához, és nagyobb bizalmat biztosíthat a befektetők és az érintettek részéről.

CONCLUSIONS

Inventories and goods are critical assets for any business and are the main components of costs. They play a key role in determining the financial status and results of the enterprise. Inventories are considered current assets because they can be quickly converted into cash within a short period or one operating cycle. Types of inventory can include materials, finished products, goods for resale, components of finished products and others, depending on the specifics of the enterprise.

The accuracy and correctness of stock accounting in KFT are of crucial importance for determining the company's profit and preserving the value of stocks. Although inventory accounting may seem like a simple task, it is actually an important work process. Analytical accounting helps to collect the necessary data on the quantity and quality of each type of stock.

Accounting for stocks and goods at KFT is carried out both in kind and in monetary terms. Therefore, it can be concluded that the correct and systematic inventory management is an important part of the successful financial activity of the enterprise.

In the first part of our work, we considered the economic significance of production stocks and goods and determined their key role in the company's activities. Classification of stocks in accordance with NP(S)BO 9 "Stocks" is an important part of accounting, analysis and control of stocks. Each operation related to the arrival, movement or write-off of stocks must be documented.

The main purposes of inventory accounting, analysis and control include:

1. Collection of reliable information about the financial activities of the enterprise.
2. Ensuring the performance of production tasks.
3. Increasing the efficiency of the use of stocks.
4. Keeping the company's stocks in proper condition.
5. Rational use of stocks taking into account their purpose and their effective management.

For a deeper understanding of the role and importance of stocks at the enterprise, we used the laws of Ukraine, regulations, standards and instructions. Our conclusions are based on specialized literature and research on accounting, auditing and inventory analysis.

To understand the essence of stocks at the enterprise and their documentation, we used the laws of Ukraine, regulations, standards and instructions. Our conclusions are based on specialized literature and research on accounting, auditing and inventory analysis.

In the second section of our work, we examined in detail the process of receiving and documenting production inventory accounting using the example of

To document stock accounting operations at the enterprise, the Regulation "On documentary support of records in accounting" is used, which was approved by Order No. 88 of the Ministry of Finance of Ukraine dated May 24, 1995. The main principle is the continuous registration of information about all economic transactions at the enterprise, which is important for control over the objects of economic activity and the correct and rational use of the company's stocks.

The main types of primary documents for include primary forms that were approved by the Ministry of Statistics of Ukraine. The information contained in these documents is systematized on accounting accounts in the registers of synthetic and analytical accounting by the method of double entry.

For analytical accounting of stocks at the enterprise, information of analytical accounting of materials and warehouse accounting cards are used. Each analytical account is classified by groups of stocks and materials, storage locations, fixing of responsible persons and so on.

At the end of each month, the company calculates the actual cost price, which occurs after processing all documents on the receipt and write-off of goods and material values. For this purpose, analytical accounting of stocks is conducted every month.

This process allows the enterprise to keep accurate and reliable information about inventory accounting and provides control over their movement and use.

Automated accounting software is an essential element of modern business because it simplifies and speeds up accounting processes. The "1C: Enterprise 8.2" software is used at the [REDACTED] enterprise to record the movement of stocks. This program provides the ability to keep detailed records and control the movement of stocks, including receiving, writing off and storing information about stocks.

In addition, the enterprise uses the Microsoft Excel program. Excel can be a useful tool for analyzing and processing accounting information, creating reports and analytical data.

Using the software allows you to reduce the labor-intensiveness of accounting work, as well as to reduce material, labor and financial costs for the implementation of accounting functions. In addition, accounting automation ensures accuracy and reliability of accounting information, which is important for proper inventory management and financial planning at the enterprise.

In the section "International practice and harmonization of national and international standards of inventory accounting", important issues related to the accounting and display of information about inventory in the financial statements of domestic enterprises were considered, and this approach was compared with international practice. Key takeaways from this chapter include the following:

The procedure for displaying information about production stocks in the financial statements of domestic enterprises is based on national accounting standards and the requirements of Ukrainian legislation. Generally, inventories are stated at cost, including costs of acquisition or production.

In foreign countries, especially developed ones, there is a practice of displaying production stocks in financial statements in accordance with international accounting standards, such as IFRS 2 "Inventories". These standards require more detailed inventory accounting and take into account market value and possible realization.

Harmonization of national and international standards for inventory accounting is an important task for many countries, including Ukraine. It contributes to improving the quality of financial reporting, makes the country more attractive to foreign investors and promotes harmonization with international practices.

Problems of harmonization include the adaptation of international standards to national conditions and legislation, as well as taking into account the specifics of the market and economic environment.

In general, the presentation of inventories in financial statements is an important part of accounting, and the harmonization of standards with international practices can contribute to the improvement of financial statements and ensure greater confidence from investors and stakeholders.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багрій К.Л. Поняття матеріальних запасів підприємства: необхідність їх створення. Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. 2009. Вип. IV. Економічні науки. С. 104–109
2. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів /Ф.Ф. Бутинець.– Житомир: ЖІТІ, 2010. – 618 с
3. Бухгалтерський облік «Запасів» URL: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO9.aspx>.
4. Бухгалтерський облік та етапи проведення інвентаризації підприємства URL: <https://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4485>.
5. Бухгалтерський облік та міжнародні стандарти фінансової звітності: англо- український словник термінів уклад. О. І. Лугова. – Миколаїв : МНАУ, 2015. –84 с.
6. Бухгалтерський управлінський облік: Навч. посіб. для студентів спец. 7050106 «Облік і аудит / Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448 с
7. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент : за ред. / О.В. Василенко, І.Т. Ткаченко – К. : ЦУЛ, 2007. – 532 с
8. Голов С.Ф. Уніфікація як гальмо розвитку бухгалтерського обліку в Україні / С.Ф. Голов // Роль і місце бухгалтерського обліку, контролю й аналізу в розвитку економічної науки та практики: збірник матеріалів міжнародної науковопрактичної конференції (14 травня 2010 р.). – К.: КНЕУ, 2010. – С. 31-32.
9. Голова. С. Ф. Управлінський облік: підруч. К.: Лібра, 2003. 704 с.
10. Гончаренко, Л.П. , Кравченко І. В. Оцінка виробничих запасів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Облік і фінанси АПК*. 2011. № 1. С. 50-53.
11. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит: навч. посіб. 3–тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 86 с.
12. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Центр учбової літератури. 2016. 424с
13. Гуренко Т. О. Дерев'янка С. І., Липова А. С. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління. URL: <http://goo.gl/0E4SqB>.
14. Гуцайлюк З.В. Питання реформування системи бухгалтерського обліку: концепція та реалізація Бухгалтерський облік і аудит. - 2017. С. 11-17.
15. Дерій В.А. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств / В.А. Дерій // Проблеми теорії та методології

- бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2010. – Вип. 2 (17). – С. 77-83
16. Довбуш В. І. Баланс підприємства: історія виникнення, розвитку та становлення. Незалежний аудитор. Київ, 2013 р. №6. С. 52-59
 17. Задорожний З.В. Актуальні проблеми бухгалтерського обліку в Україні. *Економічний аналіз*. 2010. Випуск 6. С. 163-169.
 18. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві: монографія. Тернопіль: Економічна думка, 2006. 336 с.
 19. ЗАКОН УКРАЇНИ Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 9.02.2006 р. № 3422-IV (із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 11.05.2000 р. № 1707-III). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
 20. Запаси : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 : наказ від 31.03.99 р. №87 .. – URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
 21. Зарудна Н. Використання облікової інформації в ході економічного аналізу процесу постачання Журнал європейської економіки, 2010. – Т.9. – №2. – С.232-245.
 22. Інвентаризація-2022: організовуємо в умовах війни .URL: <https://ips.ligazakon.net/document/BZ014090>.
 23. ІНСТРУКЦІЯ про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.
 24. Крупка Я.Д., Задорожний З.-М.В., Гудзь Н.В. та ін. Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 460 с.
 25. Кучеренко В. Р. А. Карпов, О. С. Маркітан Бізнес-планування фірми: Навчальний посібник: «Знання», 2016.– 423 с
 26. Ліпич Л. Г., Садовська І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Луцьк, 2019. 155 с.
 27. Мельницька Л. Г. Економіка підприємств. Суми: ВТД, 2019. 864 с.
 28. Михалевич С.Г. Оцінка виробничих запасів для належної організації обліку / С.Г. Михалевич // «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 7 (25). Ч. 2. – 2010. – С. 299-304
 29. МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 2 (МСБО 2) .URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021#Text.
 30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021
 31. Морозюк Н. С. Порівняльні концепції визначення запасів в країнах світової співдружності / Н. С. Морозюк, О.П. Дяченко // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2014. № 4 (28). С. 271-275.
 32. Мурашко, О. В. «Суть матеріальних запасів, їх класифікація та визначення у бухгалтерському обліку» Вісник Житомирського

- державного технологічного університету / Економічні науки. – Житомир : ЖДТУ, 2005. – №3(33).
33. Нападовська Л.В. Управлінський облік : [підручник для вузів] / Л.В. Нападовська ; 2-ге вид., доопрц. та доп. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. –648 с.
34. Огієнко С.О. Дзьобко І.П. Логістика : [конспект лекцій у схемах і таблицях]. Харків : Вид.ХНЕУ, 2009. 96 с.
35. Ощепков О.П., Максименко Н.В. Визначення поняття «Виробничі запаси» в бухгалтерському обліку. *Економіка харчової промисловості*. 2011. № 3. С. 71-73.
36. Панасюк В.М. Ковальчук Є.К. Інформаційні ресурси в обліку та їх роль в підвищенні ефективності управління підприємством // Вісник ЖДТУ. – 2011. - № 3 (57). – С. 73-75.
37. Пеняк Ю. С. Формування та ефективність використання оборотних засобів сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04. «Економіка та управління підприємствами». – Харків, 2010. – 20 с
38. Петренко Н.І. Бухгалтерський облік і контроль операцій з руху пасивів підприємства: проблеми теорії, методології, практики. Житомир : ЖДТУ, 2012. 544 с
39. ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
40. Положення стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”.: Наказ міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
41. ПОРЯДОК проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0069-93>.
42. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text>.
43. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>
44. Про затвердження Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
45. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
46. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

47. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей .// N 1253 (1253-2011-п) від 07.12.2011 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>
48. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0193202-96>.
49. Скоробогатова Н. Є. С44 Бухгалтерський облік : навч. посіб. /. - Київ: КП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2017. 248 с.
50. Шевченко І. Ю. Туренко А. М. Іванілов О. С Словник економіста та підприємця Харків: ХНАДУ, 2018. 340 с.
51. Нападовська, Л.В., А.В. Алексєєва, О.А. Бакурова; Фінансовий облік, 2013. 700 с.
52. Череп А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання..Монографія. – 2-ге вид., стереотип. ВД «ІНЖЕК», 2007. – 368 с
53. Як здійснюється первісна оцінка визнаних запасів? Як відобразити у бухгалтерському обліку підприємства надходження запасів? .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/p0683697-03#Text>.

ДОДАТКИ

ДОДАТКИ

№	Порядок	Назва первинного документу
1	Додаток А	Статут підприємства
2	Додаток Б	Фінансова звітність малого підприємства
3	Додаток В	Податкова накладна 13.09.2023
4	Додаток Г	Акт виконаних робіт
5	Додаток Д	Податкова декларація
6	Додаток Е	Оборотно сальдова відомість за 20 (Запаси)

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ**

Україна

НАКАЗ

02.01.2020 р.

№1

Про облікову політику підприємства

На підставі Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р №996-XIV (зі змінами та доповненнями), а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

НАКАЗУЮ:

I. Здійснити організаційні заходи щодо порядку ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, складання та подання звітності.

II. Створення організаційної основи бухгалтерського обліку на підприємстві належить до компетенції Товариства з обмеженою відповідальністю "

та передбачає встановлення відповідних обов'язків його керівника та працівників бухгалтерії:

1. Організація бухгалтерського обліку

1.1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі на чолі з головним бухгалтером у штаті підприємства. Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації та до його самої ліквідації.

1.2. При відображенні в бухгалтерському обліку господарських операцій і подій застосовувати норми відповідних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених Міністерством фінансів України. За відсутності необхідних норм у вітчизняних П(С)БО застосовувати аналогічні норми системи міжнародних стандартів фінансової звітності МСБО-МСФЗ (IAS-IFRS) на підставі того, що національні стандарти не можуть суперечити міжнародним.

1.3. Застосовувати на підприємстві журнально-ордерну систему обліку.

1.4. Бухгалтерський облік на підприємстві вести у автоматизованій формі із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С Бухгалтерія. Версії 9.13.6.52

1.5. Застосовувати форми журналів-ордерів та інших облікових регістрів, розроблені фахівцями підприємства в минулому році й адаптовані бухгалтерією до нової системи обліку. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові своїм розпорядженням затверджувати додаткову систему субрахунків і регістрів аналітичного обліку.

1.6. Бухгалтерам проставляти на первинних документах, що відображаються в обліку, відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.

1.7. Складати що два тижня журнали-ордери та інші облікові регістри. Роздруківки з комп'ютерної програми підписувати оператору-виконавцеві і бухгалтерові, який відповідає за складання облікового документа.

1.8. Дані журналів-ордерів, інших облікових регістрів і додаткових довідок головному бухгалтеру відображати в Головній книзі підприємства (оборотному балансі), що є підставою для складання Балансу підприємства. Після обробки журнали-ордери, облікові регістри і довідки повинні бути підписані головним (старшим) бухгалтером із вказівкою дати підпису.

1.9. Фахівцям відділів: маркетингу, збуту, постачання, виробничо-технічного, ремонтно-механічного — неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо дотримання порядку оформлення первинних документів і терміну подання їх до обліку. За порушення вимог бухгалтерів, несвоєчасне складання первинних документів і недостовірність відображення в них даних притягати фахівців до дисциплінарної відповідальності.

1.10. У випадках якщо документ, підписаний таким фахівцем, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то питання про відповідальність фахівця розглядати на засіданні правління (дирекції) товариства за участю представників трудового колективу (профспілки, за наявності). Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності провести інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. N 69 (зі змінами і доповненнями).

1.11. Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі:

Голови комісії:

- Головного бухгалтера

- Керівник чи замісник директора

Члени комісії:

- Офіціант
- Завідувач основним складом №1,
- Адміністратор.

1.12. Застосовувати рахунки класу 9 відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291.

1.13. Для визначення суттєвості окремих об'єктів обліку, що відносяться до активів, зобов'язань і власного капіталу підприємства, за орієнтовний поріг суттєвості використовувати кількісний критерій - 5 % від підсумку відповідно всіх активів, всіх зобов'язань і власного капіталу.

1.14. Для визначення суттєвості окремих видів доходів і витрат орієнтовним порогом суттєвості використовувати кількісний критерій - 2 % від чистого прибутку (збитку) підприємства.

1.15. Порогом суттєвості, з метою відображення переоцінки або зменшення корисності об'єктів обліку, використовувати кількісний критерій, - 1 % від чистого прибутку (збитку) підприємства, або 10 % від відхилення залишкової вартості об'єктів обліку від їх справедливої вартості.

1.16. Для інших господарських операцій та об'єктів обліку поріг суттєвості визначається у межах 0,5 %.

2. Формування облікової політики

2.1. Дозволяю змінити облікову політику, якщо:

- зміняться вимоги Міністерства фінансів України;
- зміняться статутні вимоги підприємства;
- нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства) положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.

2.2. Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про необоротні активи і розкриття її у фінансовій звітності визначено в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» і Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи».

2.3. Основним засобом визнавати актив, якщо очікуваний термін його корисного використання (експлуатації), установлений засіданням виробничої комісії, більше року (або операційного циклу, якщо він більше року), а вартісна оцінка дорівнює сумі, що перевищує 6 000,00 грн без ПДВ.

2.4. Матеріальні активи, термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року, а вартість менше 6000,00 грн, вважати іншими необоротними матеріальними активами.

2.5. Строк корисного використання (експлуатації) основних засобів та нематеріальних активів зазначати в окремому Наказі керівника при зарахуванні активу на Баланс.

2.6. При вибутті об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів включати до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках. Перевищення сум попередніх дооцінок об'єкта основних засобів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів раз на рік у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, включати до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках. При цьому до складу нерозподіленого прибутку при вибутті цього об'єкта включати залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, що відображений у складі капіталу у дооцінках.

2.7. Амортизацію основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) нараховувати прямолінійним методом. Амортизацію основних засобів, за допомогою яких підприємство вироблятиме свою продукцію, нараховувати виробничим методом. Нарахування амортизації транспортних засобів здійснювати з використанням прямолінійного методу.

2.8. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснювати з використанням прямолінійного методу.

2.9. Амортизацію малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів нараховувати у першому місяці використання об'єкта в розмірі 100 % від його вартості, що амортизується.

2.10. Вартісну ознаку предметів, що відносяться до малоцінних швидкозношуваних предметів прийняти в розмірі, що не перевищує 6000,00 грн без ПДВ,

2.11. Установити ліквідаційну вартість основних засобів і нематеріальних активів у розмірі 2500,00 грн.

2.12. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про інвестиційну нерухомість наведені в Положенні (стандарті) 32 «Інвестиційна нерухомість». Інвестиційну нерухомість на дату балансу відображати за первісною вартістю, зменшеною на суму нарахованої амортизації.

2.13. Установити такі методи оцінки вибуття запасів:

- відпускання запасів у виробництво - середньозваженої собівартості,
- відпусканні товарів у магазини у роздрібної торгівлі - ціни продажу.

2.14. Облік транспортно заготівельних витрат далі (ТЗВ) вести на окремому рахунку (28.6)

2.15. З метою недопущення розкрадань (недостач) малоцінних і швидкозношуваних предметів, переданих в експлуатацію і вилучених зі складу активів, головному бухгалтерові посилити контроль за видачею таких МШП за місцями експлуатації шляхом забезпечення проставлення в облікових картках підписів працівників в отриманні МШП, відміток про переміщення

МШП між структурними підрозділами, а також складання актів на їх списання у разі непридатності до експлуатації.

2.16. Списання пального здійснювати на підставі подорожніх листів за фактичною витратою, але не більше встановлених норм витрат.

2.17. Установити ліміт залишку готівки в касі у розмірі 1000,00 грн.

2.18. Облік грошових документів у національній валюті (коштів, що містяться в оплачених талонах на пальне, путівках до санаторіїв, бланках суворої звітності тощо) здійснювати з використанням типових форм первинного обліку бланків суворої звітності, затверджених наказом мінстату від 11.03.96р. № 67. Грошові документи зберігати в сейфі з вогнетрифкового металу.

2.19. Величину резерву сумнівних боргів розрахувати за методом абсолютної суми сумнівної заборгованості (із застосуванням коефіцієнта сумнівності для кожної групи боржників)

2.20. Величину забезпечення та виплату відпусток визначити як добуток фактично нарахованої працівникам заробітної плати й норми резервування, обчисленої як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального річного планового фонду оплати праці.

2.21. Дохід від надання послуг визначати виходячи зі ступеня завершеності операцій з надання послуг.

2.22. Установити перелік, що додається, і склад статей калькуляції виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) (додаток 1 до цього наказу).

2.23. Затвердити перелік, що додається, й склад змінних і постійних загальновиробничих витрат (додаток 2 до цього наказу).

2.24. Прийняти як базу розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат прямі витрати, що включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).

2.25. Скласти фінансову звітність відповідно до П(с)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

III. Ознайомити із даним наказом всіх працівників фінансово-бухгалтерських відділів, шляхом розсилання на корпоративну електронну пошту

IV. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор _____
М.П.

Із наказом ознайомлені:

Головний бухгалтер 02.01.2020 р. _____

**Перелік і склад статей калькуляції виробничої собівартості
продукції (робіт, послуг)**

	Статті калькуляції	Зміст витрат
1	Сировина та матеріали	Вартість сировини та матеріалів, що використовуються в процесі виробництва продукції (робіт, послуг) для забезпечення нормального технологічного процесу і упакування продукції і включаються безпосередньо до собівартості окремих видів продукції та замовлень
2	Покупні комплектуючі вироби, напівфабрикати, роботи і послуги виробничого характеру сторонніх підприємств та організацій	Вартість покупних комплектуючих виробів і напівфабрикатів, що підлягають монтажу або додатковій обробці на даному підприємстві, робіт і послуг виробничого характеру, які виконуються сторонніми підприємствами або структурними підрозділами підприємства, що не належать до основного виду діяльності
3	Паливо й енергія на технологічні цілі	Витрати на всі види палива й енергії, як одержані від сторонніх підприємств та організацій, так і виготовлені самим підприємством, що безпосередньо використовуються в процесі виробництва продукції
4	Основна заробітна плата	Витрати на виплату основної заробітної плати, обчисленої згідно з прийнятими підприємством системами оплати праці, у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робітників, зайнятих виробництвом продукції
5	Додаткова заробітна плата	Витрати на виплату виробничому персоналу підприємства додаткової заробітної плати, нарахованої за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці
6	Відрахування на соціальне страхування	Відрахування до пенсійного фонду та на соціальне страхування
7	Витрати, пов'язані з підготовкою та освоєнням виробництва продукції	Витрати на підготовчі роботи для забезпечення господарської діяльності, освоєння нового виробництва, на винахідництво і раціоналізацію
8	Відшкодування зносу спеціальних інструментів і пристроїв цільового призначення та інші спеціальні витрати	Витрати на відшкодування вартості спеціальних інструментів (спец оснащення) і пристроїв цільового призначення незалежно від їх вартості; ремонт і утримання в робочому стані спеціальних інструментів і пристроїв тощо
9	Витрати на утримання та експлуатацію устаткування	Витрати у вигляді амортизаційних відрахувань основних засобів, обчислених за їх вартістю відповідно до встановлених норм, витрати на проведення робіт з поліпшення устаткування, знос малоцінних і швидкозношуваних інструментів та пристроїв нецільового призначення тощо

10	Загальновиробничі витрати	Витрати, пов'язані з управлінням виробництвом, на службові відрядження, обслуговування виробничого процесу тощо
11	Загальногосподарські витрати	Витрати на управління підприємством
12	Втрати внаслідок технічного неминучого браку	Вартість остаточно забракованої продукції (виробів, напівфабрикатів) з технологічних причин та витрати на усунення технічного неминучого браку
13	Інші виробничі витрати	Витрати, які безпосередньо включаються до собі-вартості відповідних видів продукції і не можуть бути віднесені до конкретних статей витрат
14	Поза-виробничі (комерційні) витрати	Витрати на реалізацію продукції

Директор _____

Перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат**I. ПЕРЕЛІК І СКЛАД ПОСТІЙНИХ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ****1. Витрати на управління виробництвом:**

- а) оплата праці апарату управління цехами, ділянками, включаючи премії, матеріальну допомогу;
- б) відрахування на соціальні заходи та медичне страхування апарату управління цехами, ділянками;
- в) витрати на оплату службових відряджень персоналу цехів, ділянок;
- г) інші витрати:
 - вартість поштово-телеграфних послуг;
 - вартість послуг зв'язку;
 - вартість канцелярського приладдя;
 - вартість послуг з участі в семінарах;
 - витрати на придбання періодичних видань і спеціальної літератури виробничої тематики тощо.

2. Амортизація основних засобів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення.**3. Амортизація нематеріальних активів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення.****4. Витрати, пов'язані з утриманням пожежної та сторожової охорони:**

- а) оплата праці та відрахування на соціальні заходи і медичне страхування робітників, зайнятих охороною виробничих приміщень;
- б) послуги сторонніх організацій з охорони.

5. Витрати на ремонт основних засобів загальновиробничого призначення:

- а) витрати на ремонт будівель і споруд:
 - вартість витрачених будівельних матеріалів і запасних частин;
 - оплата праці та відрахування на соціальні заходи і медичне страхування робітників, які виконують ремонтні роботи;
 - вартість послуг ремонтних цехів;
- б) витрати на ремонт виробничого обладнання, інструментів і транспортних засобів:
 - вартість запасних частин та інших матеріалів, витрачених при ремонті виробничого обладнання, транспортних засобів та інструментів;
 - оплата праці та відрахування на соціальні заходи і медичне страхування робітників, які виконують ремонтні роботи (слюсарів, верстатників тощо);
 - вартість послуг ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв з ремонту обладнання, транспортних засобів, інструментів.

6. Витрати на охорону праці та техніку безпеки:

а) поточні витрати на встановлення та утримання обгороджувальних машин і їх рухомих частин, люків, отворів, вентиляційних пристроїв;

б) витрати на встановлення сигналізації, необхідної в цілях безпеки для швидкої зупинки механізмів;

в) витрати на встановлення та утримання дезінфекційних камер, умивальників, душів і пралень на виробництві, а також на утримання роздягалень, шафок для спецодягу, сушарок та іншого подібного обладнання;

г) вартість матеріалів, використаних на встановлення та утримання засобів охорони праці;

д) вартість спецодягу, спецвзуття, окулярів та інших захисних пристосувань, що видаються найманим працівникам, необхідних їм для виконання професійних обов'язків та інших засобів індивідуального захисту, мила та інших миючих засобів, знезаражуючих засобів, молока і лікувально-профілактичного харчування згідно з переліком і нормами, установленими чинними нормативно-правовими актами, або на відшкодування витрат працівникам за придбання ними спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту у випадках невидачі їх адміністрацією;

е) вартість послуг сторонніх організацій, пов'язаних з проведенням попереднього (при прийнятті на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів робітників, зайнятих на важких роботах, роботах зі шкідливими або небезпечними умовами праці, або де необхідно проводити професійний відбір (обов'язковий первинний і періодичний профілактичний наркологічний огляди), а також щорічний обов'язковий медичний огляд осіб віком до 21 року;

ж) інші витрати на цілі, пов'язані з охороною праці (витрати на влаштування освітлення, що відповідає санітарним нормам і правилам (у тому числі місцевого освітлення робочих місць)).

7. Витрати на охорону природного довкілля:

а) витрати на утримання та експлуатацію очисних споруд;

б) витрати зі зберігання, переробки та охорони екологічно небезпечних відходів;

в) витрати з очищення стічних вод.

8. Витрати на страхування та операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення.

II. ПЕРЕЛІК І СКЛАД ЗМІННИХ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ

1. Витрати на утримання та експлуатацію необоротних активів загальновиробничого призначення:

а) вартість змашувальних, обтиральних матеріалів та інших допоміжних матеріалів, необхідних для догляду за обладнанням і підтримки його у працездатному стані;

б) оплата праці допоміжних робітників, які обслуговують обладнання, — наладників, мастильників, електромонтерів, слюсарів, ремонтних та інших допоміжних робітників;

в) відрахування на соціальні заходи і медичне страхування вищеперелічених робітників;

г) вартість спожитого палива, електроенергії, води, пари та інших видів енергії на приведення в рух верстатів, насосів, пресів та інших виробничих механізмів загальновиробничого призначення;

д) вартість послуг допоміжних виробництв і послуг сторонніх організацій, пов'язаних з утриманням та експлуатацією обладнання;

е) вартість витраченого інструменту та пристосувань.

2. Витрати на обслуговування виробничого процесу:

— оплата праці та відрахування на соціальні заходи загальновиробничого персоналу, зайнятого обслуговуванням виробничого процесу;

— витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції, робіт, послуг.

3. Витрати на вдосконалення технології та організації виробництва:

— оплата праці та відрахування на соціальні заходи працівників, зайнятих удосконаленням технології та організації виробництва, поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності, інших експлуатаційних характеристик у виробничому процесі;

— витрати матеріалів, придбаних комплектуючих виробів і напівфабрикатів, оплата послуг сторонніх організацій).

Директор _____

бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
Товариство з обмеженою відповідальністю	за ЄДРПОУ	2023 01 01
Територія	за КАТОТТГ І	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту за КВЕД	52.29
Середня кількість працівників, осіб	27	
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком	
Адреса, телефон		

1. Баланс на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	309,0	309,0
Первісна вартість	1001	373,3	373,3
Накопичена амортизація	1002	(64,3)	(64,3)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	153,8	153,8
Основні засоби :	1010	19 406,9	18 341,6
первісна вартість	1011	32 630,1	31 678,6
знос	1012	(13 223,2)	(13 337,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	2,5	-
Усього за розділом I	1095	19 872,2	18 804,4
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	219,9	872,3
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 109,3	3 568,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	3 278,2	2 968,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	112,3	112,3
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 777,6	1 548,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 590,5	6 762,3
Витрати майбутніх періодів	1170	3 448,3	2 677,0
Інші оборотні активи	1190	260,7	118,2
Усього за розділом II	1195	15 684,5	18 515,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	35 556,7	37 320,1

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5 296,3	5 296,3
Додатковий капітал	1410	3 380,0	3 380,0
Резервний капітал	1415	399,9	399,9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(8 631,6)	(13 122,6)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	444,6	(4 046,4)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	3 739,7	2 174,4
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	23 066,1	31 186,4
товари, роботи, послуги	1615	380,7	487,1
розрахунками з бюджетом	1620	44,9	53,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	10,8
розрахунками з оплати праці	1630	2,7	88,7
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7 878,0	7 366,0
Усього за розділом III	1695	31 372,4	39 192,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	35 556,7	37 320,1

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	39 336,7	28 482,3
Інші операційні доходи	2120	5 340,3	2 298,6
Інші доходи	2240	4 061,8	3 584,8
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	48 738,8	34 365,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(30 854,7)	(23 898,2)
Інші операційні витрати	2180	(10 337,5)	(6 925,6)
Інші витрати	2270	(12 037,6)	(1 720,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(53 229,8)	(32 543,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(4 491,0)	1 821,8
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(4 491,0)	1 821,8

Керівник

_____ (підпис)

Головний бухгалтер

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор

их одиниць та територій територіальних громад

Квитанція № 2

ЄДРПОУ	
ПІДПРИЄМСТВО	Товариство з обмеженою відповідальністю
ЗВІТ	1-м, 2-м. Фінансова звітність малого підприємства
ПЕРІОД	Рік, 2022 р.
РІК	2022
ЕТАП ОБРОБКИ	Звіт доставлено до Центру обробки електронних звітів Держстату України
ДАТА ПРИЙОМУ	01.03.2023
ЧАС ПРИЙОМУ	13:15:31
ПІДРОЗДІЛ-ОДЕРЖУВАЧ	21010
РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР	
НАЗВА ФАЙЛУ	
РЕЗУЛЬТАТ ОБРОБКИ	Звіт відповідає формату, визначеному Держстатом України. Кваліфіковані електронні підписи перевірено. Звіт прийнято для подальшої обробки. У випадку виявлення помилок при здійсненні обробки даних звіту в органах державної статистики та(або) необхідності надання уточнень Вам буде повідомлено додатково.
ВІДПРАВНИК	Центр обробки електронних звітів Держстату України

Зведена податкова накладна	
Складена на операції, звільнені від оподаткування	
Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини (зазначається відповідний тип причини)	

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
від 31 грудня 2015 року № 1307

Додаток В

ЗАРЕЄСТРОВАНО В ЄРПН

(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 грудня 2022 року № 463)

З урахуванням змін, які внесені наказом Міністерства фінансів України
від 17.05.2023 № 256

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

(дата складання)

(порядковий номер)

Постачальник (продавець)

(найменування; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)

серія (за наявності) та номер паспорта⁴

Отримувач (покупць)

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

(найменування; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)

серія (за наявності) та номер паспорта⁴

Розділ А												
I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість										18 639,97	
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:										3 106,66	
III	загальна сума податку на додану вартість за основною ставкою										3 106,66	
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7%											
V	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 14 %											
VI	Усього обсяги постачання за основною ставкою (код ставки 20)										15 533,31	
VII	Усього обсяги постачання за ставкою 7% (код ставки 7)											
VIII	Усього обсяги постачання за ставкою 14 % (код ставки 14)											
IX	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0% (код ставки 901)											
X	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0% (код ставки 902)											
XI	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)											
XII	Дані щодо зворотної (заставної) тари											
Розділ Б												
№ з/п	Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця	Код			Одиниця виміру товару/ послуги		Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна постачання одиниці товару/ послуги або максимальна роздрібна ціна товарів без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги ⁷	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість
		товару згідно з УКТ ЗЕД	ознаки імпортованого товару ⁶	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код						
1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Насос підкачуючий, PDE	8413308000	X		шт	2009	1	6 291,69	20		6 291,69	1 258,338
2	Фільтр паливний PDE	8421230090	X		шт	2009	1	1 948,67	20		1 948,67	389,734
3	Р/к фільтр паливний PDE	8421230090	X		шт	2009	1	1 140,83	20		1 140,83	228,166
4	Муфта включення підкачуючого насосу	7318220090	X		шт	2009	1	456,17	20		456,17	91,234
5	Масило пластичне MULTIS COMPLEX EP 2 (180K TOT C)	2710199900	X		кг	0301	0,5	445,35	20		222,68	44,536
6	Олива трансмісійна FLUIDMATIC D3 (208L TOT C)	2710198700	X		л	0138	0,1	302,42	20		30,24	6,048
7	Масило для акумуляторних полюсів,100ml(арт.08901041)	3403990090	X		шт	2009	0,15	249,39	20		37,41	7,482
8	Олива моторна LDF3 ENGINE OIL 10W40 1000л	2710198100	X		л	0138	2	226,05	20		452,10	90,42
9	Очисник універсальний плюс 500 мл	3814009090	X		шт	2009	0,25	167,72	20		41,93	8,386
10	Вода дисцильована 5 л	2853001000			л	0138	1	9,75	20		9,75	1,95
11	Заміну 1 насоса, що підкачує в паливній системі. Включаючи замє			45.20.11-00.00	послуга		1	3 032,57	20		3 032,57	606,514
12	ТО-X згідно регламенту технічного обслуговування Scania			45.20.11-00.00	послуга		1	1 195,10	20		1 195,10	239,02
13	Заміна 1 паливного фільтра.			45.20.11-00.00	послуга		1	239,59	20		239,59	47,918
14	Змащення опорно-зчіпного пристрою			45.20.11-00.00	послуга		1	217,29	20		217,29	43,458

15	Заміна паливного фільтра, 1 шт.			45.20.11-00.00	послуга		1	217,29	20		217,29	43,458
----	---------------------------------	--	--	----------------	---------	--	---	--------	----	--	--------	--------

Суми податку на додану вартість, нараховані (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця.
Підписи документа:

Додаток В

Посадова (уповноважена) особа/фізична особа
(законний представник)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків
або серія (за наявності) та номер паспорта)

- 1

У порядкувому номері після символу "/" зазначається код 5 – у разі складання податкової накладної оператором інвестору за багатосторонньою угодою про розподіл продукції або код 6 – у разі складання податкової накладної для операцій з постачання товарів, базою оподаткування для яких встановлено максимальні роздрібні ціни.
- 2

Зазначається у разі постачання/придбання товарів/послуг філією (структурним підрозділом), яка (який) фактично є від імені головного підприємства - платника податку стороною договору.
- 3

Зазначається податковий номер платника податку відповідно до Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року № 1588, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 року за № 1562/20300 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 22 квітня 2014 року № 462).
- 4

Серію (за наявності) та номер паспорта зазначають громадяни України, до паспортів яких внесена відмітка, що свідчить про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.
- 5

Зазначається код ознаки джерела податкового номера відповідно до реєстру, якому належить податковий номер особи: 1 – Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ); 2 – Державний реєстр фізичних осіб – платників податків (ДРФО); 3 – реєстраційний (обліковий) номер платника податків, який присвоюється контролюючими органами (для платників податків, які не включені до ЄДРПОУ); 4 – серія (за наявності) та номер паспорта (для громадян України, до паспортів яких внесена відмітка, що свідчить про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта).
- 6

У випадку постачання товару, ввезеного на митну територію України, у графі 3.2 проставляється позначка "X".
- 7

(у разі відсутності підпису у довідниках податкових підпис у графі 9 проставляється умовний код "99999999", а у цій графі зазначаються відповідні пункти (підпункти), статті, підрозділи, розділи Податкового кодексу України та/або міжнародного договору, якими передбачено звільнення від оподаткування)

Акт здачі-прийняття робіт № 515**дата 22.09.2023**

Договір №2804-4 від 28.04.2014

22 вересня 2023

Ми, що підписалися нижче, представник Замовника (Експедитора) _____ одного боку, та представник Виконавця ТОВ _____ з іншого боку, склали цей акт про те, що Виконавцем були проведені такі роботи (надані такі послуги) по рахунку №515 від 22.09.2023

Автомобіль

№	Послуга	Од.	К-сть	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Перевезення вантажів по території України (м.Житомир - м.Камінь Каширський); Автомобіль _____	послуга	1	11 000,00	11 000,00

Загальна сума робіт (послуг) без ПДВ: 9 166,67**ПДВ 20% 1 833,33****Загальна сума робіт (послуг) з ПДВ: 11 000,00**

Загальна вартість робіт (послуг) без ПДВ склала 9 166,67грн (Дев'ять тисяч сто шістдесят шість гривень 67 копійок) , ПДВ 1 833,33грн (Одна тисяча вісімсот тридцять три гривні 33 копійки) , загальна вартість робіт (послуг) з ПДВ 11 000,00грн (Одинадцять тисяч гривень 00 копійок) .

Комплект документів, передбачених угодою, повністю отриманий.
Сторони претензій одна до одної не мають.

Від Виконавця:**Заступник генерального директора з питань розвитку****Від Замовника (Експедитора):**

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

22.09.2023

22.09.2023

Акт здачі-прийняття робіт № 515**дата 22.09.2023**

Договір №2804-4 від 28.04.2014

22 вересня 2023

Ми, що підписалися нижче, представник Замовника (Експедитора) _____ з одного боку, та представник Виконавця _____ з іншого боку, склали цей акт про те, що Виконавцем були проведені такі роботи (надані такі послуги) по рахунку №515 від 22.09.2023

Автомобіль _____

№	Послуга	Од.	К-сть	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Перевезення вантажів по території України (м.Житомир - м.Камінь Каширський); Автомобіль _____	послуга	1	11 000,00	11 000,00

Загальна сума робіт (послуг) без ПДВ: 9 166,67**ПДВ 20% 1 833,33****Загальна сума робіт (послуг) з ПДВ: 11 000,00**

Загальна вартість робіт (послуг) без ПДВ склала 9 166,67грн (Дев'ять тисяч сто шістдесят шість гривень 67 копійок) , ПДВ 1 833,33грн (Одна тисяча вісімсот тридцять три гривні 33 копійки) , загальна вартість робіт (послуг) з ПДВ 11 000,00грн (Одинадцять тисяч гривень 00 копійок) .

Комплект документів, передбачених угодою, повністю отриманий.
Сторони претензій одна до одної не мають.

Від Виконавця:**Заступник генерального директора з питань розвитку****Від Замовника (Експедитора):**

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

22.09.2023

22.09.2023

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 203 за Вересень 2023 р.

Відбір: Партії У групі зі списку ПТУ ЗТС00000993 от 30.09....; ПТУ ЗТС00000994 от 30.09....

Рахунок Склади Номенклатура Партії	Показ ники	Обороти за період		Сальдо на кінець
		Дебет	Кредит	Дебет
203	БО	17,543.75	6,792.86	10,750.89
	Кіл.	387.510	149.260	238.250
Головний склад	БО	6,324.97	3,869.79	2,455.18
	Кіл.	138.830	84.940	53.890
Бензин А-95	БО	6,324.97	3,869.79	2,455.18
	Кіл.	138.830	84.940	53.890
ПТУ ЗТС00000993 от 30.09.2023 12:00:34	БО	6,324.97	3,869.79	2,455.18
	Кіл.	138.830	84.940	53.890
Склад /вантажні авто./	БО	11,218.78	2,923.07	8,295.71
	Кіл.	248.680	64.320	184.360
Дизельне паливо	БО	11,218.78	2,923.07	8,295.71
	Кіл.	248.680	64.320	184.360
ПТУ ЗТС00000994 от 30.09.2023 12:00:35	БО	11,218.78	2,923.07	8,295.71
	Кіл.	248.680	64.320	184.360
Разом	БО	17,543.75	6,792.86	10,750.89
	Кіл.	387.510	149.260	238.250

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
ШИМРО ІВАНА ВІКТОРОВИЧА
Тема кваліфікаційної роботи магістра
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЗАПАСІВ СУБ'ЄКТА
ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА І МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД»

Актуальність теми: Робота висвітлює актуальну проблематику обліку запасів, яка є важливою у контексті фінансового управління та оптимізації бізнес-процесів на підприємствах. Автор глибоко аналізує вітчизняні та міжнародні підходи, що робить дослідження значущим і актуальним для сучасної економіки.

Особливість цієї магістерської роботи полягає в тому, що вона зосереджується на інтеграції теоретичних знань та практичного досвіду в області обліку запасів. Вона спрямована на вивчення вітчизняних підходів та їх порівняння з міжнародними стандартами, що дозволяє оцінити поточний стан справ та виділити напрями для подальшого вдосконалення.

Дослідження також має значення в контексті розвитку цифрових технологій у сфері обліку. Використання автоматизованих систем обліку та інноваційних ІТ-рішень може суттєво підвищити ефективність управління запасами, знизити витрати та підвищити прозорість процесів в підприємствах.

Крім того, актуальність теми посилюється зростаючим інтересом до екологічно сталого управління запасами. Сучасні тенденції в бізнесі та споживчих перевагах вказують на необхідність врахування екологічних аспектів в управлінні запасами, що зумовлює потребу в розробці нових підходів до обліку та аналізу запасів.

Наукова новизна та практична значимість: Автор вносить важливий вклад у розвиток методів обліку запасів. Висновки та рекомендації можуть бути використані для поліпшення управління запасами, що збільшує практичну цінність роботи.

Позитивні сторони роботи: Робота відрізняється логічною структурою та чітким викладом матеріалу. Автор використовує різноманітні методи аналізу та систематизації інформації, такі як:

- Гармонізація національних та міжнародних стандартів обліку: Автор досліджує виклики та перспективи уніфікації облікових процедур у контексті глобалізації.
- Вплив цифровізації на управління запасами: Розглядається як впровадження цифрових технологій та автоматизації може оптимізувати процеси обліку.
- Екологічні аспекти управління запасами: Аналізується як екологічні вимоги та сталий розвиток впливають на стратегії управління запасами.

Наявність недоліків і зауважень: Загалом, дана робота не має серйозних зауважень, однак автор міг би більш детально розкрити відображення обліку запасів на підприємстві, зокрема аспектів інвентаризації та переоцінки запасів.

Загальний висновок: Магістерська робота є цілісною, представлене дослідження та його результати є логічними і послідовними, робота добре структурована. Автор роботи сформулював обґрунтовані висновки та запропонував рекомендації щодо вдосконалення процесу формування облікової політики, враховуючи досвід зарубіжних країн. Отже, магістерська робота може бути допущена до захисту, а магістрант заслуговує на високу позитивну оцінку.

Рецензент:

Головний бухгалтер
ТОВ "ТЕК Західтранссервіс"

Корнелія РАЦИН

АНОТАЦІЯ

Шимро І.В. Організація та методика обліку запасів суб'єкта господарювання : вітчизняна практика і міжнародний досвід. *Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти із спеціальності 071 «Облік і оподаткування»*. Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Берегове, 2024.

Робота містить три основні розділи. У першому розділі розглядаються теоретичні основи бухгалтерського обліку запасів підприємств, включаючи значення і завдання обліку запасів, класифікацію запасів для цілей обліку та нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів. Другий розділ присвячений обліку виробничих запасів на конкретному підприємстві ТОВ «ТЕК Західтранссервіс», де розглядаються організація обліку та методичні підходи. Третій розділ містить аналіз міжнародної практики та гармонізації національних і міжнародних стандартів обліку виробничих запасів.

Структура кваліфікаційної роботи включає вступ, три головних розділи, висновки, список використаних джерел і додатки. Робота включає 109 сторінок, 3 розділи, 94 сторінки основного тексту, список використаних джерел (53 джерел) і додатки.

Ключові слова: облік запасів, бухгалтерський облік, виробничі запаси, міжнародні стандарти, вітчизняний досвід, методика обліку, фінансове управління.

Метою роботи є дослідження організації та методики обліку запасів з огляду на вітчизняний досвід та міжнародну практику. Дослідження включає аналіз значення та завдань обліку запасів, методики організації

обліку на підприємствах, а також особливості обліку в різних країнах та питання гармонізації національних та міжнародних стандартів. Робота також акцентує увагу на впровадженні сучасних технологій, розробці ефективних методів контролю за запасами та визначенні їхньої вартості.

Об'єктом дослідження є організація та методика обліку запасів суб'єкта господарювання. Предметом дослідження є практичний досвід та теоретичні

аспекти обліку запасів на підприємствах, а також їхній вплив на фінансовий стан та управління бізнесом.

Методи дослідження включають діалектичний метод пізнання, принципи економічної теорії, а також ряд загальних наукових та спеціалізованих підходів, таких як методи теоретичного узагальнення, історичного аналізу, аналітичного та синтетичного підходів.

Наукова новизна роботи полягає у систематизації та аналізі різноманітних підходів до обліку запасів з огляду на вітчизняний досвід та міжнародну практику. Практичне значення отриманих результатів полягає у їх користі для практиків у сфері обліку, фінансів та управління, а також для влади та регуляторів, які визначають правила та стандарти обліку запасів.

Annotáció

Simró János. Gazdálkodó szervezet készletnyilvántartásának szervezete, módja: hazai gyakorlat és nemzetközi tapasztalat. Minősítő munka a felsőoktatás második (mester) fokozatának megszerzéséhez a 071 „Számvitel és adózás” szakon. Rákócza Ferencről elnevezett Kárpátaljai Magyar Intézet II. Beregszász, 2024.

A munka három fő részből áll. Az első fejezet a vállalati készletnyilvántartás elméleti alapjait, ezen belül a készletnyilvántartás jelentését és feladatait, a számviteli célú készletosztályozást, valamint a termelési számvitel szabályozási és jogi szabályozását vizsgálja. A második rész a TEK Zahidtransservice LLC egy adott vállalkozásánál a termelési készletek elszámolásával foglalkozik, ahol a számviteli szervezetet és a módszertani megközelítéseket veszik figyelembe. A harmadik rész a nemzetközi gyakorlat elemzését, valamint a termelési készletek elszámolására vonatkozó nemzeti és nemzetközi szabványok harmonizációját tartalmazza.

A minősítő munka felépítése bevezetőből, három fő részből, következtetésekből, a felhasznált források felsorolásából és mellékletekből áll. A mű 109 oldalt, 3 fejezetet, 94 oldal főszöveget, a felhasznált források jegyzékét (53 forrás) és mellékleteket tartalmaz.

Kulcsszavak: készletnyilvántartás, számvitel, termelési leltár, nemzetközi szabványok, hazai tapasztalatok, számviteli módszertan, pénzgazdálkodás.

A munka célja a készletnyilvántartás szervezetének és módszereinek tanulmányozása a hazai tapasztalatok és a nemzetközi gyakorlat alapján. A tanulmány elemzi a készletnyilvántartás jelentését és feladatait, a szervezési módszereket

számvitel a vállalkozásoknál, valamint a különböző országok számvitelének sajátosságai és a nemzeti és nemzetközi szabványok harmonizációjának kérdése. A munka hangsúlyt fektet a modern technológiák bevezetésére, a készletellenőrzés hatékony módszereinek kidolgozására és értékmeghatározására is.

A vizsgálat tárgya a gazdálkodó szervezet készleteinek szervezése és elszámolásának módja. A kutatás tárgya a vállalkozások készletnyilvántartásának

gyakorlati tapasztalatai és elméleti vonatkozásai, valamint ezek hatása a pénzügyi helyzetre és a gazdálkodásra.

A kutatási módszerek között szerepel a megismerés dialektikus módszere, a gazdaságelméleti alapelvek, valamint számos általános tudományos és speciális megközelítés, mint például az elméleti általánosítás módszerei, a történeti elemzés, az analitikai és szintetikus megközelítések.

A munka tudományos újdonsága a készletnyilvántartás különféle megközelítéseinek rendszerezésében és elemzésében rejlik a hazai tapasztalatok és a nemzetközi gyakorlat alapján. A kapott eredmények gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy a számviteli, pénzügyi és gazdálkodási területen dolgozó szakemberek, valamint a készletnyilvántartás szabályait és standardjait meghatározó hatóságok és szabályozó hatóságok számára hasznosak.

Annotation

Shimro I.V. Organization and method of inventory accounting of a business entity: domestic practice and international experience. Qualification work for obtaining the second (master's) level of higher education in specialty 071 "Accounting and taxation". Transcarpathian Hungarian Institute named after Ferenc Rakocza II. Berehove, 2024.

The work contains three main sections. The first chapter examines the theoretical foundations of enterprise inventory accounting, including the meaning and tasks of inventory accounting, inventory classification for accounting purposes, and regulatory and legal regulation of production accounting stocks. The second section is devoted to the accounting of production stocks at a specific enterprise of TEK Zahidtransservice LLC, where the accounting organization and methodical approaches are considered. The third section contains an analysis of international practice and harmonization of national and international standards for accounting for production stocks.

The structure of the qualification work includes an introduction, three main sections, conclusions, a list of used sources and appendices. The work includes 109 pages, 3 chapters, 94 pages of the main text, a list of used sources (53 sources) and appendices.

Keywords: inventory accounting, accounting, production inventory, international standards, domestic experience, accounting methodology, financial management.

The purpose of the work is to study the organization and methods of inventory accounting based on domestic experience and international practice. The study includes an analysis of the meaning and tasks of inventory accounting, organization methods

accounting at enterprises, as well as the peculiarities of accounting in different countries and the issue of harmonization of national and international standards. The work also emphasizes the introduction of modern technologies, the development of effective methods of inventory control and determining their value.

The object of the study is the organization and method of accounting for the business entity's stocks. The subject of the study is practical experience and theoretical aspects of inventory accounting at enterprises, as well as their impact on the financial condition and business management.

Research methods include the dialectical method of cognition, the principles of economic theory, as well as a number of general scientific and specialized approaches, such as methods of theoretical generalization, historical analysis, analytical and synthetic approaches.

The scientific novelty of the work lies in the systematization and analysis of various approaches to stock accounting based on domestic experience and international practice. The practical significance of the obtained results lies in their benefit to practitioners in the field of accounting, finance and management, as well as to authorities and regulators who determine the rules and standards of inventory accounting.

Ім'я користувача:
Потоки Габор Федорович

Дата перевірки:
13.01.2024 20:22:03 CET

Дата звіту:
14.01.2024 17:59:06 CET

ID перевірки:
1016058599

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

ID користувача:
100011748

Назва документа: Магістерська робота ШИМРО (ред.) 13.01.2024 (2)

Кількість сторінок: 115 Кількість слів: 24625 Кількість символів: 199631 Розмір файлу: 892.20 KB ID файлу: 1015761638

19.1% Схожість

Найбільша схожість: 4.98% з Інтернет-джерелом (http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/32707/1/Verba_OPDm_21...)

18.6% Джерела з Інтернету

969

Сторінка 117

4.37% Джерела з Бібліотеки

31

Сторінка 141

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

4